יודעז, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 31 | Łódź, Poniedziałek, 5 lutego 1934 r. | צוועלפטער יאהרגאנג | לאדז, מאנטאג, כ' שבט תרצ"ד | № 31

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — 224-71 .לאדז, פעטריקאווער 21, טעל :אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע

אקציע אין אמעריקא
צו פינאנסירען דעם אויסלענדישען האנדעל
מיט די סאוויעטען און די באלקאנישע לענדער

מאסקווא, 4 (ספ. טעל.)

פון וואשינגטאן איז מען מודיע, אז צווישען פרעזידענט רוזוועלט, דעם פרעזעס פון רעקאנסטרוקציאן פינאנס קארפאראציאן דזשאנסאן און דעם אמבאסאדאר פון די פאראייניגטע שטאטען אין מאסקווא, זענען פארגעקומען בעראטונגען, וועלכע האבען געהאט דעם ציל צו שאפען א ספעציעלע ארגאניזאציע אויף פינאנסירען דעם אויסלענדישען האנדעל מיטן ראטענפארבאנד, דרום-אמעריקא און די באלקאנישע לענדער.

ענגלישע רעגירונג האט נישט וואס צו זאגען
וועגען דער איצטיגער לאגע אין ארץ-ישראל

לאנדאן, 4 (יט"א טעלעגראפיש)

אויף דער לעצטער זיצונג פון פארלאמענט, האט א דעפוטאט אנגעפרעגט, צי די רעגירונג וועט געבען ערקלערונגען וועגען דער לאגע אין ארץ ישראל. דער רעגירונגס פארשטעהער האט געענטפערט, אז ס'איז נישט נויטיג.

די ערשטע אמעריקאנער האנדעלס-שיפען אין ראטענפארבאנד

מאסקווא, 4 (ספ. טעל.

קיין וולאדיוואסטאק איז זינט 1921 אנגעקומען צום ערשטען מאל דריי אמעריקאנישע האנדעלס שיפען. אין די נאהענטסטע טעג ווערען ערווארט ווייטערדיגע צוויי שיפען.

סאוויעטען וועלען נישט בלייבען העלפליך לגבי יאפאן
זאגט וואראשילאוו אין זיין רעדע

מאסקווא, 4 (ספ. טעל.)

פון דעם פערעפענטליכטען ווייטערדיגען טייל פון דער רעדע, וואס איז געהאלטען געווארען אויפן קאמוניסטישען פארטיי-קאנגרעס דורכ'ן קריגס-קאמיסאר וואראשילאוו, איז צו זעהן, אז דער רעדנער האט שטארק אטאקירט יאפאן, וועלכע גרייט צו א מלחמה נעגען ראטענפארבאנד אויפן ווייטען מזרח. וואראשילאוו האט אויסגערעכנט באזונדערע פאקטען פון די יאפאנישע מיליטערישע און ציוויל-טוער, וועלכע פאדערן צו אנעקסירען פרימאריע, גאנץ סיביר א. א. דער רעדנער האט פאלעמיזירט מיט דער בעהויפטונג, אז די ראטען מאכט האט געהאט לגבי יאפאן קריגס פלענער. ער האט ערקלערט, אז די סאוויעטישע פערטיידיגונגען האבען דעם כאראקטער פון שוץ. ווארשילאוו האט אינפארמירט, אז דער ראטענפארבאנד וועט נישט זיין אזוי העפליך און איבערלאזען זיינע גרעניצען אהן שוץ. ווי עס זענען געווען די גרעניצען פון כינע אין 1931.

אין פאריז קורסירט נישט קיין איין טאקסיבקע

פאריז, 4 (ספ. טעל.)

דער שטרייק פון די טאקסיבקעס פערשלעפט זיך. נעכטען האט אין דער שטאט זיך נישט בעוויזען קיין איין שום טאקסיבקא. די שטרייקענדע שאפערס האבען אפגעהאלטען עטליכע מיטינגען און בעשלאסען פארטצוזעצען דעם שטרייק ביז'ן נצחון. אין געוויסע פונקטען פון פאריז האבען זיך בעוויזען אלט-פרענקישע דראשקעס געשפאנט אין פערד. די דאזיגע קאמוניקאציע-מיטלען האבען געהאט דעם גרעסטען ערפאלג.

אויפצוקלערען די סטאוויסקי-אפערע
איז ענטשלאסען דאלאדיעס קאבינעט

פאריז, 4 (ספ. טעל.)

פרעמיער דאלאדיע האט אויף דער זיצונג פון מיניסטאר-ראט ערקלערט, אז אלס שעף פון דער רעגירונג איז ער פעראנטווארטליך פאר זיין אויפטריטט. העכסטער מיינט ער אויף א פעסטער פאלעמיק. דער פרעמיער איז ענטשלאסען פולשטענדיג אויפצוקלערען די סטאוויסקי-אפערע. די קאמיסיע אויסצופארשען דעם ענין סטאוויסקי וועט בעקומען אלע נויטיגע מאכט-פולען, דערונטער אויך א פולען צעטעל פון די טשעקען, וואס סטאוויסקי האט אויסגעשטעלט.

אין פאריז טומעלט זיך נאך אלץ

פאריז, 4 (ספ. טעל.)

נעכטען האט דער פרעמיער דאלאדיע אין פערשטענדיגונג מיט'ן אינערן-מיניסטער פראט, ה"ה געפיהרט א רייהע וויכטיגע ענדערונגען אויף די העכסטע אדמיניסטראטיווע פאסטענס. עס איז בעזייטיגט געווארען דער פרעפעקט פון דער פאריזער פאליציי טשאפפע. דער לעצטער האט א געדרוקט אן אפענעם בריף, אין וועלכען ער שרייבט אז דאס בעזייטיגען איהם פון פאסטען ביי די איצטיגע בעדינגונגען, קען ארויסרופען פארשידענע קאמענטארען, וואס וועלען איהם שעדיגען פערזענליך ביי דער עפענטליכער מיינונג.

פאריז, 4 (ספ. טעל.)

די רעכטע גרופירונגען האבען היינט אויפגענומען מאניפעסטירען אויף די גרויסע בולווארען. פאליציי האט די מאניפעסטאנטען צעטריבען. מיט די פאליציי-אפטיילונגען האט אנגעפיהרט דער נייער פרעפעקט.

נייע רעגירונג ווערט אטאקירט

פאריז, 4 (ספ. טעל.)

די אונטער-פרעסע אטאקירט ווייטער דאלאדיעס רעגירונג. דער געזעץ. פרעסע שטעלט די רעכטע און מעסיגע ריכטונגען צוגעהמען א בשופר'דיגע שטעלונג בנוגע דער רעגירונג אויף דער דינסטאג'דיגער פלענאר-זיצונג פון דער דעפוטאטען קאמער.

שרעקליכער שטורם איבער'ן פארט אלזשיר

פאריז, 4 (ספ. טעל.)

א שרעקליכער שטורם האט זיך איבערגעטראגען דעם פארט אלזשיר. גרויסע כוואליעס, וואס האבען דערגרייכט א הויך פון 18 מעטער און 200 מעטער די ברייט, האבען אנגעשלאגען אין די פארט-טאמעס, פון וואס עס איז צושטערט געווארען מאלא מוסטאפא. די שאדענס בעטרעפען העכער 2 מיליאן פראנק.

א גלח א מורד במלכות
ארעסטירט אין דייטשלאנד

בערלין, 4 (ספ. טעל.)

אין דער שטאט בעכטהיים איז ארעסטירט געווארען דער קאטוילישער גלח ראבאן פאר'ן נישט אויספיהרען דעם בעפעהל אויסצוהענגען אויפן קירך-טורעם דעם היטלער-פאהן מיט'ן האקענקרייץ צו דער געלעגענהייט פון דער נאציאנאל-סאציאליסטישער רעוואלוציע.

היטלעריסטען בעזעצט יודישע געזעלש. לאקאלען אין שטעטין

בערלין, 4 (ספ. טעל.)

די נאציאנאל-סאציאליסטישע פארטיי האט שבת בעזעצט אין דער שטאט שטעטין די לאקאלען פון די יודישע לאנושע.

פראיעקט צו פערלייכטערן די אויסצאלונג
פון די חובות אין די פערזיכערונגס-אנשטאלטען

ווארשא, 4 (טעלעפאניש)

אויף דער היינטיגער סיים-זיצונג וועט צווישען אנדערע פארגעשטעלט ווערען א רעגירונגס-פראיעקט וועגען פערלייכטערען דאס אפצאהלען די פערלעגענע חובות פון די פערזיכערונגס-אנשטאלטען. דער פראיעקט זעהט פאר הנחות ביים אפצאהלען די פערזיכערונגס-חובות, וואס מען איז שולדיג דער פערזיכערונגס-אנשטאלט אדער פערזיכערונגען געגען אומגליקספאלען, אי' דער עמעריטור-אנשטאלט און אין דער פערזיכערונגס-אנשטאלט אין פויזען.

די הנחות זענען נוגע די פערזיכערונגס-סומעס, וואס זייער צאהלונגס-טערמין האט זיך בעענדיגט פאר'ן 1 אקטאבער 1931, די שטראפען און ציגזען פאר די דאזיגע סומעס ביז ענדע אויגוסט 1933 ווערען איננאנצען בטל אדער ווע-רען פערקלענערט אויף 6 פראצ. יעהרליך.

נאכ'ן שטרייכען אדער פערקלענערען די ציגזען, וועלען די דאזיגע פערלעגענע חובות בע-צאהלט ווערען אין ראטעס אין משך פון 10 יאהר רעכנענדיג פון 1 יאנואר 1935, אין פאל, אויב עס וועט זיין אויף דער כומע א היפאטעק-נאראנ-ציע, אין געגענפאל וועט דער חוב מוזען בע-צאהלט ווערען דורך 3 יאהר אנהויבענדיג פון 1 יאנואר 1935 ביי א פראצענטירונג פון 6 פראצ. א יאהר. עס איז אויך פארגעזעהן די מעגליכקייט איננאנצען צו שטרייכען די חובות; דאס וועט קענען געשעהן נאר אין אויסנאמס-פאלען, אויב דער פאציענט וועט צוליב'ן בעצאהלען די סומע ווירטשאפטליך רואינירט ווערען.

Dr.L.SUCHOWCZYCKI
כירורג
וועלכער נעהמט אן אין „משמרת החולים"
נעהמט אן פריוואט
זגערזשער 1 (איינגאנג אלטער מרק 15)
טעל. 123 47 נעהמט אן פון 3–6 אוו.
לעטשניצע-פרייזען.

כעמיש-באקטעריאלאגישער לאבאראטאריום
מ. שאץ
לאדז, פעטריקאווער 37.
פיהרט אדורך זעמטליכע ערצטליכע אנאליזען פון אורין, בלוט, פלעגמע א. א.

דעם פערוואלטונגס-מיטגליד
ה' איציק פעלדמאן
צוליב'ן טויט פון זיין
מוטער
אונזער טיפסטען מיטגעפיהל.
די פערוואלטונג פון דער ביבל.
א.ג. א. אייזענשלאס אין לאדז.
420

יודישע געזעלשאפט פאר לאנדקענטשאפט
לאדז, וואלטשאנסקא 35 (טעל. 121-53)
היינט, מאנטאג, ד. 5 פעברואר, פינקטליך 9 אוונט קומט פאר אין אייגענעם לאקאל א פארלעזונג פון בעקאנטען דיכטער און גלענצענדען פרעלעגענט
איציק מאנגער
(לאנדאן)
א.ד.ט.: „רומעניען" (לאנדשאפט, פאלק, קולטור)
נאכ'ן רעפעראט וועט דער דיכטער רעציטירען איינינע פון זיינע נאך נישט געדרוקטע לידער.
איינגאנג פאר אלע.

באלקאנישער פאקט אויף 10 יאר

ווערט היינט אונטערגעשריבּען

אטהען, 4 (ספ. טעל.)

לויט ידיעות, וואס זענען דאהער אנגעקומען זענען גריכענלאנד, טערקיי, יוגאסלאוויע און רו־מעניען געקומען צו א פערשטענדיגונג וועגען שליסען א באלקאנישען פאקט אויף א צייט פון 10 יאהר. דער פאקט זאל אונטערגעשריבען ווערען מארגען.

די נייע פראנצויזישע רעגירונג

פאריז, 4 (ספ. טעל.)

אויפ'ן ארט פון אפגעטרעטענעם קריגס־מיניס־טער פאברי, איז באשטימט געווארען פאל באנקור, פינאנץ־מיניסטער איז מארשאנדען, און שטאטס סעקרעטאר איז דזשובער, דער מיניסטער־ראט האט היינט באשטימט אפצוהאלטען א זיצונג מיטן אנטייל פון די נייע מיניסטארען.

נישט־געלונגענער אטענטאט אויף קארדינאל פאולהאבער אין מינכען

רוים, 4 (ספ. טעל.)

„אבסערוואטארע ראמאנא“ איז מודיע, אז דעם 28. יאנואר האבען אומבעקאנטע פערזאנען געוואלט אויספיהרען אן אטענטאט אויפ'ן דייטשען קארדי־נאל אין מינכען, ד"ר פאולהאבער. די אטענטע־טער האבען צוויי מאל אויסגעשאסען פון א רע־וואלווער אין פענסטער פון קארדינאלס פאלאץ. דער קארדינאל האט זיך אין דעם זעלבען מאמענט געפינען אין זיין געבעט־שטוב און נאר א דאנק דעם דאזיגען אומשטאנד איז ער ניצול געווארען פון טויט.

דער פויפסט האט דעם קארדינאל פאולהא־בער איבערגעשיקט זיין ברכה און אויסגעדריקט זיין פרייד צוליב'ן נישט־געלונגענעם אטענטאט.

די שולדיגע אין אטענטאט האט מען הערוויל נאך נישט געכאפט.

אויפן לעצטען פערהער וועגען ארלאזאראוו=מארד

ירושלים, 4 (יט"א טעלעגראפיש)

אויפ'ן לעצטען פערהער וועגען ארלאזאראוו מארד, האט אדוו: סטמופל פראטעסטירט געגען די לינקע, וועלכע פערשפרייטען קלאנגען, אז די רעוויזיאניסטען האבען אונטערגעקויפט די 2 אראַ־בער, וואס האבען זיך מודה געווען, אז זיי האָ־בען אויסגעפיהרט דעם מארד. שירים האט אפגע־ווארפען אדוו. סטמופלס אנצוהערענישען.

דער ריכטער האט אויפמערקזאם געמאכט די לינקע אויף די פלוג־בלעטער, וואס ווערען פערשפרייט אין שייכות מיט די ערקלערונגען פון די 2 אראבער.

וויזיט פון אויסערן=מיניסטער בעק אין מאסקווא ווערט ערווארט היינטיגען חודש

ריגא, 4 (ספ. טעל.)

פון מאסקווא איז דא אנגעקומען א ידיעה וועגען דעם געפלאנטען וויזיט פון אויסערן־מיניסטער ה' יוזעף בעק אין מאסקווא. אין די פאליטישע קרייזען פון מאסקווא ערווארט מען דעם בעזוך פון פוילישען אויסערן־מיניסטער אין משך פון לויפענדען חודש.

דער וויזיט פון מין. בעק אין מאסקווא זאל צושטאנד קומען אין צוזאמענהאנג מיט'ן לעצטענס אונטערגעשריבענעם פויליש־סאוויעטישען נישט־אגרעסיע־אפמאך.

דאס אנקינדיגען דעם מין. בעק'ס וויזיט אין מאסקווא האט אין די סאוויעטישע קרייזען געמאכט א גרויסען רושם. מין. בעק ווערט אלס אנהענגער פון דער פויליש־סאוויעטישער דערנעהנ־טערונג אויפגענומען ווערען דורך דער סאוויעטישער רעגירונג מיט גרויס פאראד.

„קריסטליכע געזעלשאפטליכע פעראייניגונג“

אזא נייע פאליטישע פארטיי איז ענט־שטאנען אויף די חורבות פון קארפאנטי'ס „אירעאלאניע“

ווארשא, 4 (טעלעפאניש פון אונזער קא־רעספאנדענט).

דא איז פארגעקומען א צוזאמענפאהר, אויף וועלכען עס איז בעגרינדעט געווארען א נייע פוי־לישע פאליטישע פארטיי אונטערן נאמען: „קריסט־ליך־געזעלשאפטליכע פעראייניגונג“.

די דאזיגע נייע פארטיי איז ענטשטאנען אויף דער חורבה פון דער אפגעשפאלטענער און צושפאלטענער כאדעקישער פארטיי, וועמענס ווארט־פיהרער און דיקטאטאר עס איז געווען קארפאנטי.

אויף דעם ארגאניזיר־קאנגרעס פון דער נייער „קריסטליך־געזעלשאפטליכער פעראייניגונג“ האט מען טאקע שארף אטאקירט קארפאנטי'ן, פון וועל־כען עס האבען זיך אפגעריסען ביז 90 פראצענט פון זיינע אידעען־אנהענגער.

די שפאלטונג פון די כאדע האט געטראפען אפילו אין די ערטער, וואו קארפאנטי האט געהאט דעם גרעסטען איינפלוס, נעמליך: אין אויבער־שלעזיען. אין דער נייער ריכטונג האבען זיך שוין אנגעשלאסען די געוו. כאדעקישע גרופען פון פא־זען, לאדז, לובלין, ראדאם, קראקא א. א. וו.

די נייע פארטיי האט צו דער פאליטיק פון דער רעגירונג א זאכליכע בעציהונג.

אין הויפט־ראט פון דער נייער קריסטליכער פארטיי איז מצד לאדז אריין דער געוו. לאוניק אדאמסקי און אין דער הויפט־פערוואלטונג: דער געוו. דעפוטאט האראש.

ארישע אפשטאמונג ביז'ן דריטען דור

אזעלכע בעווייזען מוזען צושטעלען די שול־קינדער אין דייטשלאנד

בערלין, 4 (יט"א טעלעגראפיש)

אלע שול קינדער אין טירינגען זענען אויפ געפאדערט געווארען, צוצושטעלען בעווייזען פון זייער ארישער אפשטאמונג ביזן דריטען דור, אין בעגענטייל, וועלען די שילער נאכן ענדיגען די שול, נישט קענען איבערגעהן אויף די הויכשולען.

קאלאניזאציע פון דייטשע יודען אין א״י

בעריכט פון דר. חיים וויצמאנס אגענט-דעפארטאמענט

לאנדאן (יט"א) דאס צענטראל־ביורא ביי דער יודישער אגענץ פאר דער קאלאניזאציע פון דייטשע יודען אין א"י (רעסארט פון ד"ר חיים וויצמאן) האט פערעפענטליכט א בעריכט וועגען דער ביז־איצטיגער טעטיגקייט פון דעם ביורא. אין בעריכט ווערט צוו. אנד. געזאגט:

9 טויזענד דייטשע יודען

ביז סוף דעצעמבער 1933 האט א"י אויפגע־נומען מינדעסטענס 9000 יודען פון דייטשלאנד, פון וועלכע א גרויסער טייל איז שוין געווארען אנגעשטעלט אין א בעשטאנד־חלק פון א"י־ישוב און איך פולשטענדיג איינגעארדענט אין ווירטשאפט־ליכען לעבען פון לאנד.

א פירטעל מיליאן יודען אין א״י

אין 1933 האבען קיין א"י איממיגרירט אנ'ערך 30 טויזענד יודען (אין רעגירונגס־קרייזען בע־רע־כענט מען זאגאר די ציפער אויף 38 טויזענד). פאר דער זעלבער צייט האט דער יודישער נאטיר־ליכער צוואוקס אויסגעמאכט 4000. מען דארף אלזא מיט א געוויסער מאס פון זיכערקייט אנ־נעהמען, אז צום 1. יאנואר 1934 האט די יודישע בעפעלקערונג אין א"י אויסגעמאכט 250 טויזענד.

אויסרעכענונגען פון ד״ר ארטור רופין

פון דער אנדערער זייט דארף מען זיך אפגע־בען א חשבון, אז א"י קען נישט געבען קיין פולע לעזונג פון דייטש־יודישען פראבלעם. ד"ר ארטור רופין בערעכענט, אז די עמיגראציע פון 250 טויזענד דייטשע יודען אין משך פון צעהן יאהר וועט (צוזאמען מיט א ירידה פון נאטירליכען צוואוקס פון די אין דייטשלאנד פארבליבענע יו־דען) גורם זיין, אז צום סוף פון דעם 10־יאה־ריגען פעריאד וועט דער יודישער קיבוץ אין דייטשלאנד זיך פערקלענערען אויף א העלפט פון זיין איצטי־גער צאהל, דאס וועט אבער מעגליך זיין, אויב חוץ א"י וועלען אנדערע לענדער — אין איראפא און מעבר־לים — אויפנעהמען אין דער צייט ווע־ניגסטענס 80 אדער 90 טויזענד דייטשע יודען.

פערשידענע קאטעגאריעס פון דייטשע עולים

ביים היינטיגען טאג קומען נאך קיין א"י צאהלרייכע עלעמענטען, וואס זענען נישט צוגע־פאסט, פסיכאלאגיש, אדער טעכניש, צו דעם לע־בען, וואס ערווארט זיי אין לאנד. דערמיט זענען נאטירליך פערבונדען גרויסע שוועריגקייטען פאר די דאזיגע עלעמענטען.

די ארבייט פון צענטראל=ביורא

דאס צענטראל־ביורא האט אנגעהויבען זיין ארבייט אין לאנדאן און ירושלים אנהויב אקטאבער פ. י. אין לאנדאן שטעהט בראש פון דער ארבייט ד"ר וויצמאן. אין ירושלים — ד"ר רופין, וועלכען עס העלפט מיט ד"ר ווערנער סענאטאר.

דער לעצטער טרעט אויף פון צייט צו צייט אלס בערלינער פארשטעהער פון ביורא. סעקרעטאר פון לאנדאנער ביורא איז ד"ר מארטין ראזענבליט, פון ירושלים — ד"ר געארג לאנדויער.

סיי אין לאנדאן, סיי אין ירושלים ארבייט דאס ביורא אין ענגער פערשטענדיגונג מיט דער אגענץ־עקזעקוטיווע און מיט די פארשטעהער פון דייטשען יודענטום. דאס ירושלימ'ער ביורא איז קודם־כל טעטיג אין דער פלאנירונג און אויספיה־רונג פון דער ווירטשאפטליכער ידלונגס־ארבייט, דאס ביורא אין לאנדאן האט די אויפגאבע צו פיהרען די אין שייכות דערמיט נויטיגע פאליטישע פערהאנד־לונגען, צו זארגען פארן בהדושעט, צו שטעהען אין קאנטאקט מיט די יודישע אגענץ און די קער־פערשאפטען, וואס זענען דורכ'ן פעלקער־בונד גע־שאפען געווארען ביים הויך־קאמיסאריאט פאר די ענינים פון דייטשע פליטים.

די נויטווענדיגקייט פון א בערע=כענטער ארבייט

פון דער פראקטישער רעאליסטישער יודישער זייט מוז געזארגט ווערען, אז דער צושטראם פון יונגען ארבייטענדען עלעמענט קיין א"י זאל שטרענג ע"ט שפרעכען דער אויפנאהמס פעהיגקייט פון לאנד. עס מוז אויך געזארגט ווערען דערפאר, אז א"י זאל דורך א פערגרעסערטע עליה פון דייטשלאנד נישט געשלאסען ווערען פאר דער עליה פון דער יוגענד פון מזרח־איראפא, בעזונדערס פון פוילען.

פיר קלאסען פון דייטשע עולים

לויטן פראיעקט פון ד"ר רופין, האט דאס א"י ביורא בעהאנדעלט די עולים פון דייטשלאנד אין די ראהמען פון פאלגענדער קלאסיפיקאציע:

א) קינדער און יוגענדליכע ביז 18 יאהר,

ב) יוגענדליכע פון 18 ביז 30 יאהרען אהן מיטלען.

ג) די זעלבע מיט מיטלען צווישען 500 און 1000 פונט און

ד) עלטערע פון 30 מיט א מינימום־קאפיטאל פון 1000 פונט.

עליה פון דייטשע קינדער קיין א״י

די לייטונג פון דער ארבייט אין געביט פון אויפנעהמען יודישע קינדער פון דייטשלאנד און איינארדנען זיי אין א"י־ערציהונגס־ווען האט זי בערעקנט מיט העבריטא סאלד. נאך לאנגע פער־האנדלונגען האט די יודישע אגענץ בעקומען 350 וויזעס פאר יודישע קינדער פון דייטשלאנד, וואס זאלען קומען קיין א"י אהן זייערע עלטערן, צו־זאמען מיט די שוין אנגעקומענע קינדער (צוזאמען מיט זייערע עלטערן) אדער וואס דארפען נאך אנקומען, וועט דאס ביורא פון מיס סאלד אין דער ערשטער העלפט 1934 האבען צו זארגען פאר דער שול־איינארדנונג פון 600 ביז 700 יודישע קינ־דער פון דייטשלאנד.

אנדערע קאלאניזאציע = מעגליכקייטען פון דייטשע יודען

אין עמק זענען דא געוויסע מעגליכקייטען איינ צוארדנען פויש־געזונטע יונגעלייט אין עלטער פון 18 ביז 30 יאהר מיט א קאפיטאל פון 500 ביז 1000 פונט. אויך אין די קבוצות קענען אויפ־גענומען ווערען אנ'ערך 200—300 זידלער מיט א קאפיטאל פון 4 ביז 5 הונדערט פונט. אויף קרן־קימת־באדען קענען חוץ לזה בעזעצט ווערען זידלער מיט קאפיטאלען פון 800 ביז 1000 פונט.

האנדווערק און קליין-אינדוסטריע

אונבעמיטעלטע דייטשע עולים איבער 30 יאהר וואס זענען נישט צוגעפאסט צו אגריקולטור, קע־נען זיך איינארדנען בלויז אלס פאכלייט. דאס בע־ציהט זיך אין ערשטער רייה אויף קוואליפיצירטע האנדווערקער און קליין־אינדוסטריעלער.

א וויכטיגען עלעמענט אין דער איצטיגער עליה פון דייטשלאנד שטעלען מיט זיך פאר פער־זאנען, וואס פערמאגען מעהר ווי טויזענד פונט. וועלכע זיי ווילען אינוועסטירען אין דער אינדוסטרי. די מעגליכקייטען אין א"י זענען גאר בעדייטענדע, הן פאר דער אויסברייטערונג פון שוין עקזיס־טירענדע, הן פאר דער שאפונג פון נייע אינדוסטרי־צווייגען.

פלענער אויף דער ווייטערער צוקונפט

חוץ די בעשריבענע ארבייטען, וואס ווער־ען שוין אויסגעפיהרט, אדער דארפען אויסגעפיהרט ווערען אין די נאהענטסטע חדשים, בעטראכט איצט דאס צענטראל־ביורא א רייה גרעסערע פראיעק־טען, וואס פאדערן לאנגע פאליטישע און פינאנ־ציעלע צוגרייטונגען, מחמת וואס זייער רעאליזאציע וועט מוזען פערלאנגען מעהרערע יאהרען.

אין די דאזיגע פראיעקטען האנדעלט זיך וועגען איינקויף און אקערבעארבייטונג פון גרויסע ערד שטחים, וואס זייער בעזעצונג איז אין די לעצטע יאהרען געווען איינס פון די עיקר פראבלעמען פון דער יודישער קאלאניזאציע אין א"י.

יודישע געלעהרטע פון דייטשלאנד

דאס פראבלעם פון ערמעגליכען אין א"י די ארבייט פון יודישע וויסענשאפטלער און פארשער פון דייטשלאנד קען אין איצטיגען מאמענט גע־לעזט ווערען בלויז אין א בעגרענעצטען אומפאנג.

נישט פליטים נאר עולים

אנדערש ווי אין אנדערע לענדער, ווערען אין א"י די דייטשע יודען בעטראכט דורך דער סביבה נישט ווי פליטים, נאר ווי עולים. עס מוז דעריבער שטרענג געזארגט ווערען, אז זיי זאלען זיך איינ־פאסען אין דער אויפנאהמס־פעהיגקייט פון לאנד. יעדע הילף איז דא פון קאנסטרוקטיווען כאראקטער.

די פינאנסען

אין משך פון 1933 האט דער צענטראל־ביורא בעקומען אין מזומנים אדער אין העקלאראַ־ציעס 121,100 פונט.

א״י=סערטיפיקאטען ספעציעל פאר דייטשע עולים

ווי עס ווערט מיטגעטיילט, האט דאס צענ־טראל־ביורא ביז איצט בעקומען פון דער א"י־רעגירונג ספעציעל פאר דייטשע פליטים 300 סער־טיפיקאטען.

די צאהל עולים, וואס געניסט פון די דאזיגע סערטיפיקאטען (אריינגערעכענט פאמיליען־מיטגלי־דער) וועט בעטרעפען אנ'ערך 7000 נפשות.

●● קאמעראל־טעאטער, אל. 1. מאי 2 № ●●

פרייטאג, דעם 9 לוטי הייבט אן שפילען דער ווארשאווער־פאוולאוו־טעאטער אונטער דער אנפיהרונג פון בעקאנטען ארטיסט

חיים סאנדלער

צו דער ערעפנונג ווערט געשפילט דער גרעסטער ביהנע־רעפערטואר

„דער אורטייל“

אין 3 אקטען, און 8 בילדער פון ס. לעווינזאן.

צוויי וועלטען דאס לעבען פון דער רוסישער מאכט און דאס פאלען פון צאריזם.

צאריזם און רעוואלוציע!

●—(גענויערעס אין די ווייטערדיגע אנאנסען.)—●

לאדז, 5 פעברואר 1934

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז, 5 פעברואר 1934

די מאנארכיסטישע שטימונגען

אלס רעאקציע געגען היטלעריזם אין דייטשלאנד

דעם 27 יאנואר ה. י. איז דער דייטשער עקס-קייזער ווילהעלם דער 2-טער אלט געווארען 75 יאהר. אין געבורטסטאג פון געוו. קייזער האבען די דייטשע מאנארכיסטען איינגעארדענט מעהר אדער ווייניגער עפענטליכע פייערונגען. נאך דער רעוואלוציע האבען די דאזיגע פייערונגען בעטראגען אנ'אויסגעשפראכען אפאזיציאנעלען כאראקטער. אויב אין בערלין און אין אנדערע גרעסערע דייטשע שטעט האבען די מאנארכיסטען לכל הפחות אין די ערשטע יאהרען נאך דער רעוואלוציע נאך אביסעל איינגעהאלטען אויסגעדריקט זייערע געפיהלען, איז אויף דער פראווינץ, בעזונדערס אין פאמערן, און אט דער דייטשער וואנדעע (די קאנטער-רעוואלוציאנערע נעסט אין דער צייט פון דער פראנצויזישער רעוואלוציע) פלעגט נישט איין מאל שאמפאניער אויסגעטרונקען ווערען פאר'ן געזונד פון זיין קייזערליכער מאיעסטעט. אבער קיינמאל נאך דער רעוואלוציע איז נאך די פייערליכקייט נישט געווען אזוי גרויס און אימפאזאנט ווי אין דעם יאהר.

אין בערלינער אפיצירען-בונד איז איינגעארדענט געווארען אין א ריזיגען זאל די מאנארכיסטישע פייערונג. די געוועזענע אפיצירען פון דער קייזערליכער דייטשער ארמעע זענען געקומען אין גאלא-מונדירען, בעצירט מיט ארדערס, די דאמען זייערע אין באל-קליידער, איינגאנצען ווי אין די גוטע אלטע צייטען. אויף די דאזיגע פייערליכקייטען זענען פארגעקומען עפעס מאדנע אינצידענטען אין צוזאמענהאנג מיט דער רעדע פון גענעראל פאן דער גאלץ. די דייטשע אפיציעלע אינפארמאציע-קוועלען דערציילען וועגען די אינצידענטען אין א ווייניג פערשטענדליכער פארם. מען דארף אלזא די פאסירונגען פרובען פארשטעהען לויט אנדערע ידיעות. לויט די אפיציעלע ווערסיעס האט זיך אנ'עמפערטער המון אריינגעריסען אין זאל און האט לייכט צוקלאפט די אנוועזענדע. דערביי האט מען די דאמען אין דעקאלטען אריינגעשאפען א פראשעק, וואס רופט ארויס בייסעניש. פארוואס האט זיך דער המון עמפערט? פון וועמען איז בעשטאנען דער המון, פונוואנען האט דער המון געוואוסט, אז אין זאל האט גערעדט און וואס האט גערעדט פאן דער גאלץ, דאס אלץ דערציילט נישט די אפיציעלע ווערסיע.

עס בלייבט איין זאך אנצונעהמען: ס'ווייזט אויס, אז דער המון איז בעשטאנען פון פערזאנען, וואס זענען געווען בעשטימט פון פאראויס, און האבען געהאט די אויפגאבע אנצופאלען די אומפערשעמטע מאנארכיסטען. לעצטענס האט מען אלץ העכער געהערט פון די היטלעראווצעס רייד וועגען דער צווייטער רעאקציע (פונקט ווי עס קאן געבען א מעהר צווייטע רעאקציע ווי עס זענען די היטלעריים גופא) די סאמע שארפסטע ווערטער וועגען דעם האט מען געהערט פון אינערן-מיניסטער פריק: „אונטער דעם מאנטעל פון מאנארכיזם האבען זיך פעראייניגט אונצופרידענע עלעמענטען, אבער די הערען, וועלכע מיינען, אז אדאלף היטלער האט פאר זיי געבעט דאס בעט, האבען א גראבען טעות". מיט אנדערע ווערטער: היטלער האט געבעט דאס בעט פאר זיך אליין און נישט פאר דעם פליט פון דאארן.

פון דאזיגען צושטאנד זענען נאטירליך אונצופרידען די עלעמענטען, וועלכע האבען אין היטלער'ן געזעהען בלויז די פערזאן, וואס וועט פריי מאכען דעם וועג פאר דער צוריקשטעלונג פון דער מאנארכיע. צו זיי געהערט אויך פרעזידענט הינדענבורג אליין, וועלכער איז שטענדיג געווען דער „געטרייער דינער פון זיין מאנארך". איבריגענס האט דער אלטער מארשאל קיינמאל נישט געהאט קיין גרויסע סימפאטיע צום איצטיגען קאנצלער. ער האט איהם נישט געקענט מוחל זיין זיין נידריגע אפשטאמונג. און אויב ער האט געהאט מסכים געווען צו בעשטימען איהם אלס קאנצלער, איז דאס נאר אין דער האפנונג, אז מיט זיין הילף וועט געלונגען צוריקצוברענגען דעם קייזער אויפ'ן טראן. אבער די מיינונג פון הינדענבורג'ן איז, אז עס איז שוין גענוג, אז היטלער האט זיך שוין פערזעסען און עס איז די העכסטע צייט דייטשלאנד זאל צוריקקריגען א קייזער.

עס זענען צוגעקומען נאך איינינע אומשטאנדען, וועלכע פערטיפען דעם אפגרונד צווישען פרעזידענט און קאנצלער. פאר קיינעם איז נישט קיין סוד, אז די „דייטשע קריסטען", וועלכע קעמפען געגען דער נישט-ארישען איינפלוס אויף דער קירכע, האבען נישט קיין סימפאטיע פאר'ן אלטען פרעזידענט. זייענדיג א מאנארכיסט און קאנסערוואטאר דורך און דורך, איז הינדענבורג שטענדיג געווען אנ'אנהענגער פון דער אלטער קירכע. הינדענבורג האט זיך ענטשידען אפגעזאגט אויפצונעהמען דעם געצענדינעריש-קריסטליכען בישאף מילער און זיין ראטגעבער. אין רעליגיעזע פראגען איז פאסטאר ריכטער, א פארשטעהער פון צובונטעוועטען טייל פון דער עוואנגעלישער גייסטליכקייט.

די מאנארכיסטישע פאזיציע איז אלזא פארבונדען מיט דער רעבעלירענדער גייסטליכקייט. דערביי זענען פערזענליכע מאטיווען ענג צונויפגעפלאכטען מיט פאליטישע. דער הערשער פון פרייסען גערינג איז לויט איינינע אינפארמאציעס צוליב פערזענליכע טעמים אויף דער זייט פון פרעזידענט. גערינג האט מורא צו פערלירען זיין ראלע אין פרייסען, ווידער הינדענבורג וויל אפהיטען פרייסען פאר זיין מאנארך. אויף וויפיל מען בעציהט זיך צו גערינגען מיט אונצוטרוי אין דער פארטיי איז צו זעהען פון ארטיקעל אין „אנגריף" צום געבורטסטאג פון גערינגען. נעבען די לויב-געזאנגען האט זיך אין ארטיקעל געפינען אזא אויסדרוק: „די נאציאנאל-סאציאליסטען גייען מיט פרייד נאך גערינגען אזוי לאנג, ווי ער איז געטריי דעם פיהרער". אט דאס ווארט „אזוי לאנג" רופט ארויס שטארקע רעפלעקסען.

אויב אין פרייסען גופא זענען אנהענגער פון דער מאנארכיע ביז נישט לאנג געווען די אפיצירען, יונקערס און בלויז קליינע גרופען פון בירגערטום, האט די מאנארכיסטישע אידעע איצט ארומגעכאפט גאנצע ספערען, וועלכע האבען פריהער וועגען דעם נישט געוואלט הערען. א שטייגער, די ליבעראל אריענטירטע אינטעליגענץ. דאס ערקלערט זיך נאר מיט דער אונצופרידענהייט מיט'ן היטלעריזם, וואס אין פערגלייך מיט איהם ווייזט זיך אויס דער רעזשים פון ווילהעלם II. אלס אידעאל פון בירגערליכער פרייהייט, גלייכבערעכטיגונג און געזעצמעסיגקייט.

אין דרום-דייטשלאנד, בעזונדערס אין בייערן זענען די מאנארכיסטישע שטרעבונגען נאך שטארקער. אין געוועזענעם קרוינפרינץ רופרעכט זעהט די בעפעלקערונג דעם איינציגען אויסלייזער פונ'ם היטלעריזם.

עס וואלט אבער געווען א פעהלער איבערצושעצען די כוחות פון מאנארכיזם אין דייטשלאנד, הגם עס איז קיין ספק נישט, אז זיי זענען לעצטענס בעדייטענד געשטיגען. (אב)

אויפבלי פון מוזיק אין איטאליען

א דאנק די רדיפות אויף יודען אין דייטשלאנד

דער בעקאנטער רוסישער שריפטשטעלער אלעקסאנדער אמפיטעאטראוו, וועלכער וואוינט זייט העכער צעהן יאהר אין איטאליען און איז בכלל אנ'אויסגעצייכענטער קענער פון איטאליען שטעלט פעסט, אז אין די לעצטע חדשים האט דאס מוזיקאלישע לעבען אין איטאליען אנגעהויבען צו שפרודלען מיט נייע וואונדערבארע כוחות; און געשעהן איז דאס אדאנק די היטלעריסטישע רדיפות אויף יודען. קיינמאל האט די מוזיק אין איטאליען נישט בעקומען אזא מעכטיגען שטויס צו ענטוויקלונג ווי דאס איז פארגעקומען אין דעם לעצטען יאהר אונטער דעם איינפלוס פון די יודען עמיגראנטען פון דייטשלאנד, צווישען וועלכע עס געפינען זיך גלענצענדע מוזיקער.

א דאנק די דאזיגע עמיגראנטען זענען די סימפאנישע קאנצערטען אין איטאליען געגאנגען פאראויס מיט ריזיגע שריט. פיל יודישע דיריגענטען האבען געמוזט פערלאזען בערלין, לייפציג, מינכען, דרעזדען, האמבורג און זוכען ארבייט און פערדינסט אין טורין, רוים, נעאפאל, מילאן, פלארענץ, באלאניא, טריעסט. דאס זעלבע איז מיט מוזיקער פון אנדערע מינים.

א דאנק דער דאזיגער איבערוואנדערונג זענען אין דער לעצטער צייט פארגעקומען אין איטאליען מוזיקאלישע אימפרעזעס פון ממש היסטארישער בעדייטונג. אלס ערשטראנגיגע ערשיינונג דארף מען פערצייכענען די אויפפיהרונג פון ערנסט בלאכ'ס „סערוויציא סאקרא" (מוזיקאלישע בעארבייטונג פון די תפילות אויף שבת). אמפיטעאטראוו רעדט מיט דער גרעסטער בעגייסטערונג וועגען בלאכ'ן אלס קאמפאזיטאר, וועלכען ער רופט אן געניאל. דאס גרויסע ווערק האט בלאך געשריבען פאר אמעריקע, פאר די דארטיגע רעפארמירטע סינאגאגעס. איבער דער פארטיטור האט דער קאמפאזיטאר געארבייט דריי יאהר. און עס איז געשעהן אזוי, אז די דאזיגע מוזיק, וואס וועט האבען א וועלט-בעדייטונג, האט מען צום ערשטען מאל געהערט נישט אין אמעריקע, נאר אין אייראפע, און דאס נישט אין האמבורג, פראנקפורט, לאנדאן, וויען אדער פראג, די צענטערען פון יודישקייט נאר אין טורין, וואו די צאהל יודען איז א גאנץ נישטיגע.

דער ערפאלג פון דער אויפפיהרונג איז געווען א קאלאסאלער, א נישט געוועזענער. אמת, געקומען הערען דאס ווערק פון בלאכען זענען פיל יודען פון גאנץ איטאליען און פון דער שווייץ. אבער דער גרעסטער טייל פון פובליקום זענען געווען אריער און דער טריומף פון קאמפאזיטאר איז געווען דער טריומף פון א געניאלער מענשליכער און יודישער שאפונג. לויט דער מיינונג פון אמפיטעאטראוו'ן און איז די מוזיק פון בלאכן די פערקערפערונג אין קלאנגען פון יודישען גייסט, פון דער יודישער פסיכאלאגיע און פילאזאפיע, פון יודישען אנטייל אין די היסטארישע גורלות פון דער מענשהייט.

אין גרויסען און בעגייסטערטען ארטיקעל אנאליזירט אמפיטעאטראוו, וועלכער איז אגב א גוטער קענער פון מוזיק, זיינער א זוהן איז א בעקאנטער קאמפאזיטאר און דיריגענט אין איטאליען) דאס ווערק פון בלאכן, דעם יודישען ציקל זיינעם, וואס בעשטייט פון: דריי פסאלמען, דריי יודישע פאעמעס, א ראפסאדיע „שלמה" און א סימפאניע „ישראל".

אמפיטעאטראוו גיט איבער די מיינונגען פון דער איטאליענישער קריטיק, צ.ו. אנדערע דאס ווארט פון איין קריטיקער. גווידא גאטי, וועלכער האט זיך וועגען בלאכען אויסגעדריקט, אז יודען מוזיקאנטען זענען געווען א סך: מענדעלסאן, מייערבער, רובינשטיין, מאלער, אבער ערנסט בלאך איז דער איינציגער אין זיין ארט מוזיקאנט-יוד.

אמפיטעאטראוו דערציילט אויך די ביאגראפיע פון געניאלען יודישען מוזיקער. בלאך איז איצט אלט 53 יאהר. ער איז שוין געווען אין אמעריקע און איז דארט מאטעריעל איינגאנצען רואינירט געווארען. ער איז פון אמעריקע אנטלאפען און קיינער האט נישט געוואוסט וואו ער געפינט זיך. ערשט מיט 2 יאהר צוריק האט איהם אויסגעפונען די איטאליענישע שריפטשטעלערין מערי טיבאלדי קיעזא, ער האט געוואוינט אין א דערפעל נעבען לוגאנא. זי האט דעם מוזיקער צוגערעדט ער זאל זיך אומקערען צו זיין קאמפאזיטארישער און דיריגענטישער טעטיגקייט. א דאנק דער איטאליענישער פרוי און דער פריינדליכער אויפנאהמע, וועלכע ער האט געפונען אין קרייז פון די איטאליענישע מוזיקער, האט בלאך צוריק זיך גענומען צו דער ארבייט און האט איצט בעשאפען דאס געניאלע ווערק, די קאמפאזיציע „סערוויציא סאקרא".

דער קאמף געגען די נאצים

אין פויליש-שלעזיע

אין די פאליטיש-געזעלשאפטליכע קרייזען אין פויליש-שלעזיען איז מען לעצטענס געשטאנען אן א געוויסע מאס בעאונרוהיגט צוליב דער פערשטארקטער היטלערישער בעוועגונג צווישען דער דייטשער בעפעלקערונג אין פויליש-שלעזיע. צו דעם העלפט צו די קאטאוויצער דייטשע מאן-פרעסע, וואס האט אנגענומען א פרא-היטלערישע ריכטונג, ווי אויך די געשמוגעלטע פרעסע פון דייטשלאנד.

אזוי למשל ערלויבט זיך א לייפציגער צייטונג צו שרייבען, אז „דאס קריסטענטום און דער פראטעסטאנטיזם זענען יודישע ממזרים"...

עס פערשטעהט זיך, אז נישט אלע דייטשע זענען אנגעשטעקט מיט דעם היטלערישען גיפט. אזוי למשל איז מיט א וואך צוריק פארגעקומען א קאנפערענץ פון דער „דייטשער קריסטליכער פאלקס-פארטיי" אין קאטאוויץ. אויף דער קאנפערענץ איז דער דייטשער סענאטאר ד"ר פאנט ארויסגעטרעטען מיט א זעהר שארפע רעדע געגען דער היטלעריסטישער רעגירונג אין דייטשלאנד אנרופענדיג זיי „בעזבאזשניקעס" און אנטי-קריסטען. ער האט אויפגעפאדערט אלע אבצוגרעניצען זיך פון'ן היטלעריזם און צוצוטרעטען צו שאפען א נייע דייטשע צייטונג, וואס זאל האבען א פאזיטיווע בעציהונג צו פוילען.

די טעג איז ווידער פארגעקומען א פלענאר-זיצונג פון שלעזישען סיים, וואס האט זיך זיך'ארט אין קאטאוויץ. עס איז בעהאנדעלט געווארען דער בודזשעט אויפ'ן יאהר 1934-35 צוו. אנד. האט גענומען דאס ווארט סענ. וואזשיצקי קארפאנטי, וועלכער איז אויך [illegible] אין שלעזישען סיים. ער האט זיך אבגעשטעלט אויף דער היטלעריסטישער אגיטאציע פון די ארטיגע דייטשען מיט זייערע פרעסע-ארגאנען „אבערשלעזישער קוריער" און „קאטאוויצער צייטונג". קארפאנטי ערקלערט, אז די דערמאהנטע היטלערישע „פלאטבלעטער" דארפען אויפגעלעזט ווערען און זייער פערמעגען דארף קאנפיסקירט ווערען, אזוי ווי עס געשעהט אין טשעכיען. מיר קאנען נישט דערלאזען צו דעם, אז א עטליכע פון א פרעמדער מלוכה זאלען טרייבען ביי אונז אנטי-מלוכה'שע פראפאגאנדע"...

די אויבענדערמאהנטע רעדעס פון די סענאטארען פאנט און קארפאנטי האבען ארויסגערופען א גרויסען שטורעם אין דער דייטשער פרעסע. מיר פון דער יודישער זייט קאנען נאר צוגעבען, אז עס וואלט שוין געווען די העכסטע צייט, אז די שלעזישע וואיעוואדשאפט זאל ענדליך ענדגילטיג א סוף מאכען צום היימישען היטלעריזם (אזוי גוט פון פוילישען, ווי פון דייטשען).

עס איז אינטערעסאנט צו אילוסטרירען מיט וואסערע מיטלען די הכרה-לייט בענוצען זיך אין זייער קאמף, אזוי למשל איז איצט געשעהען אזא פאקט: א בעקאנטער ציוניסטישער עסקן אין קאטאוויץ, וואס איז לעצטענס טעטיג אין באיקאט-קאמיטעט געגען דייטשלאנד, האט איצט בעקומען א דייטשען אנאנים, אז ער זאל אפשטעלען די אנטי-היטלערישע קאמפאניע ביי די איבעריגע [illegible] יודען, אין געגענפאל — וועלען „קלעפ" ווערען [illegible] א קאפ...

גערינג בעפעהלט צונויפצושטעלען „שווארצע ליסטעס"

פון די יודישע פליטים אין אויסלאנד

בערלין (יט"א) גענעראל גערינג, דער פרייסישער פרעמיער האט פעראָרדנט די [illegible] ארגאנען צונויפצושטעלען „שווארצע ליסטעס" פון די פליטים, וואס האבען פערלאזען דייטשלאנד. די פעראָרדנונג ענטהאלט אנווייזונגען פאר אלע פאליציי-אמטען צוצושטעלען דער געהיימער פאליטישער פאליציי נישט שפעטער ווי ביז דעם 15-טען פעברואר ה. י. אויסשעפענדע ליסטען פון די פערזאנען, וואס האבען פערלאזען דייטשלאנד זייט היטלער איז געקומען צו דער מאכט. אין די ליסטע דארפען אויפגענומען ווערען אויך די נעמען פון די פערזאנען, וואס הגם זיי האבען נישט געוואוינט אין פערוואלטונגס-קרייז פון [illegible] צייטאמט, איז אבער דער לעצטער אינפארמירט וועגען זייער טעטיגקייט אין אויסלאנד. די ליסטעס דארפען צוזאמענגעשטעלט ווערען לויט'ן אלף-בית און דארפען ענטהאלטען וואס מעהר אינפארמאציעס וועגען די פערזאנאליען פון די פליטים, [illegible] אלע אינפארמאציעס, וואס זענען בעקאנט די פאליציי-אמטער וועגען דער טעטיגקייט פון די פליטים אין די לענדער, וואו זיי געפינען זיך איצט. אין ספעציעלע בעמערקונגען דארף אנגעוויזען ווערען, צו וועלכער קאטעגאריע דער פליט געהערט: קרימינאליסטען, נישט-דייטשע בירגער אדער מארקסיסטען.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

מאנטאג
5
כ
שבט תרצ"ד

פעברואר
זון-אויפגאנג 7.18
זון-אונטערגאנג 4.23

אנגענומען דעם קהלה-בודזשעט אין דער צווייטער לעזונג
אויף דער נעכטיגער זיצונג פון דער קהלה-פערוואלטונג

נעכטען איז פארגעקומען א זיצונג פון דער קהלה-פערוואלטונג. נאכן איבערלייענען דעם פראטאקאל פון דער פריהערדיגער זיצונג איז מען צוגעטרעטען צו דער טאג-ארדנונג.

ס'איז אדורכגעלייענט געווארען די פארצ-דונג פון דער סטאראסטווע, אז ביז דעם 5-טען פעברואר זאל די קהלה-פערוואלטונג צושטעלען דעם קהלה-בודזשעט אויפן יאהר 1934 און די עטאט-רשימות אויפן יאהר 1934.

ס'איז בעשלאסען געווארען צו ענטפערען, אז צוליבן איבערגעהמען די שחיטה דורך דער קהלה, וואס האט אריינגעבראכט קאמפליקאציעס אין צונויפשטעלען דעם בודזשעט צוזאמען מיט דער שחיטה, די ארבייט האט זיך דעריבער אבי-סעל פערשפעטיגט און אין פערלויף פון חודש פעברואר וועט די סטאראסטווע שוין קענען דער-האלטען דעם אנגענומענעם קהלה-בודזשעט אויפן יאהר 1934.

די לעמבערגער קהלה האט זיך אנגעפרעגט, אויף וויפיל ס'זענען אמת די ידיעות, אז מהיום והלאה וועלען די שטייער-אמטען אליין אויסמעס-טען דעם קהלה-עטאט, רעכענדיג דעם עטאט אין דער הויך פון 10 פראצענט פון הכנסה-שטייער.

די לאדזער קהלה-פערוואלטונג האט בע-שלאסען צו ענטפערען, אז זי האט נישט וועגען דעם קיין שום ידיעות.

ווי בעקאנט, איז אויף דער פריהערדיגער זיצונג פון דער קהלה-פערוואלטונג, דער ראבינאט אינטערפעלירט געווארען מכח אנ'אינדיק, וועלכער איז פערקויפט געווארען אלס כשר מיט א פלאמ-בע פון שבת-הויז און צום סוף, איז דער אינדיק אינגאנצען נישט געווען געשאכטען נאר דער-שטיקט. דער ראבינאט האט נעכטען געענטפערט, אז ער האט אדורכגעפיהרט א גענויע אויספאר-שונג און ס'זענען אנגענומען געווארען שריט, אז אז צוא פאל זאל זיך מעהר נישט איבער'חזר'ן.

ס'איז איבערגעשיקט געווארען צום ראבינאט די ווענדונג פון ווארשעווער „אגודת הרבנים", צוליב דעם וואס דער ראבינאט האט נישט גע-האלטען דעם פסק וועגען דעם, אז די יורשים פון פערשטארבענעם שוחט לעווקאוויטש זאל בעקומען 1000 דאלאר, מיז איצט דאס ארט פון ערשטען שוחט אין לאדז בעזעצט ווערען דורכן פערשטאר-בענעמס א זוהן און קיינער טאר נישט פערנעמען זיין אמט.

פאר דער געזעלשאפט צו פערשפרייטען יודאאיסטישע וויסענשאפט אין ווארשא, איז בע-שטימט געווארען אנ'איינמאליגע סובסידיע אין דער הויך פון 100 זל.

דאן זענען אנגענומען געווארען די בעריכ-טען פון דער סאציאלער הילפס-קאמיסיע און פון דער פינאנץ קאמיסיע.

צום סוף איז דער קהלה-בודזשעט אנגענו-מען געווארען אין דער צווייטער לעזונג.

זי האט גע'גנב'עט א רעוואלווער ביי א פזשאדאווניק
און בעגאנגען זעלבסטמארד

(2) אויף זשגאווסקי 140 האט נעכטען זיך אפגעשפילט א שרעקליכע טראגעדיע.

אין דעם דאזיגען הויז וואוינט די 21-יעה-ריגע גענאוועפא פיעטושאק וועלכע האט שוין איהר אייגענס א מאן, מיט וועלכען זי לעבט נישט גוט, זי פלעגט זיך אפט קריגען מיט'ן מאן צוליב אייפערזוכט, אין וועלכען דער מאן איז געווען דער גורם. שטענדיג, בעת'ן קריגען זיך, האט די יונגע פרוי געסטראשעט דעם מאן, אז צוליב איהם וועט זי זיך דאס לעבען נעמען.

אין דער נאכט פון שבת אויף זונטאג איז פיעטושאק פלוצלינג איבערגעוועקט געווארען פון א קרעכצען, וואס האט זיך געטראגען פון א דער-נעבענדיגען צימער. ער איז אהין אריין און גע-האט פאר זיך א שוידערליך בילד: זיין פרוי האט געהאלטען אין דער האנד א רעוואלווער, מיט וועלכען זי האט זיך געצילט אין קאפ אריין. דער מאן האט רעכטצייטיג זיך געווארפען אויף דער זייט פון דער פרוי, ווילענדיג איהר צונעמען דעם רעוואלווער. דערביי איז געפאלען א שאס, וועלכע האט געטראפען דער פרוי פיעטושאק אין דער לינקער האנד, צוליב וואס זי האט בעקומען א היסטערישען אטאק.

אויפ'ן אפהילך פון דעם שאס זענען זיך צוזאמענגעלאפען די שכנים, וועלכע האבען אלאר-מירט די פאגאטאוויע ווי אויך די פאליציי.

ס'האט זיך ארויסגעוויזען, אז פרוי פיעט-זשאק האט, מיט'ן ציל צו בעגעהן זעלבסטמארד, צוגע'גנב'עט דעם רעוואלווער ביים פזשאדאווניק, וועלכער וואוינט אין דעמזעלבען הויז.

דער מערדער פון יוסף פזשיטולניק
וועט מארגען האבען זיין פראצעס

(א) אין זייז צייט האט אין לאדז געטומעלט מיט'ן מארד, וואס איז אויסגעפיהרט געווארען איר-בער'ן בעקאנטען אונטערוועלט-העלד יוסף פזשי-טולניק (ליביצקי).

ווי בעקאנט, איז ליביצקי געווען איינער פון דער באנדע, וועלכע איז געפיהרט געווארען דורך די ברידער פייבושעוויטש, וועלכע האבען אקופירט דאס באלוטער שעכט-הויז, וואו זיי האבען טערא-ריזירט די קצבים און פליישער-ארבייטער.

היות ליביצקי איז געווען א שטארקער צד פון דער באנדע, וועלכע האט רעוואלוירט מיט דער חברותא, וואס האט געהאט אלס אנפיהרער דעם טרא גיש-אומגעקומענעם „משה משיח'ן", האט איבער פון דער דאזיגער שיקע איהם „אפגערוימט", גע-שעהען איז עס פאר'א יאהרען דעם 11-טען פעברואר אין שפייזערס טאנץ-זאל אויף פאמארסקא 43, וואו עס איז גראד געווען א פערוויילונג לטובת דער משפחה פון די ארעסטירטע פייבושעוויטשעס. אין מיטען דער פערוויילונג זענען אין זאל אריינגע-לאפען משה וואלף נוסבוים, זיין ברודער בערל, ווי אויך בערל גרייצער, ישעיה פיאטרקאווסקי און משה טייטעלבוים. די חברה האבען זיך געטשעפעט צו יוסף פזשיטולסקי'ן כלומרשט דערפאר, וואס ער טאנצט מיט משה נוסבוים'ס כלה און, נוסבוים האט איהם פערפעטשט א מעסער אין דער ברוסט, און פזשיטולניק, דער גבור פון באלוט, איז אויס.

מארגען, דינסטאג וועט פארקומען דער ספע-סאציאנעלער פראצעס געגען נוסבוים און זיינע שותפים.

די שטאטישע קריגס-הלוואה

(2) מיר ווערן געוואהר, אז די לאדזער אפ-טיילונג פון דער באנק פון די פערדינסט-שטפוהק (ספולקי זאראב.) הויבט אן פון היינט אנצונעמען די אבליגאציעס און צייטווייליגע פאנד-בריף פון די שטאטישע קריגס-הלוואה.

די אמארטיזאציע פון די דאזיגע אבליגאציעס וועט רעאליזירט ווערען דורך 27 יאהר, די ערשטע דריי יאהר ווערען בעטראכט אלס קארענץ-צייט. די צינזען פון די אבליגאציעס וועלען קאנען איבערגע-מאהנט ווערען אין משך פון 5 יאהר רעכענענדיג פון צאהלונגס-דאטע. אין יעדען טערמין פון „אויס-לאסעווען" די אבליגאציעס, וועט „אויסגעלאסע-וועט" ווערען א פינפט חלק פון דער ארויסגעגעבע-נער צאהל אבליגאציעס. די ערשטע אויסצאהלונג פון די צינזען פון די נייע אבליגאציעס, וועט פאר-קומען דעם 10. יולי 1938. די צינזען וועלען גע-צאהלט ווערען האלב-יעהרליך, נאכ'ן אפגעלאפע-נעם טערמין, אין די טעג פון 2. יאנואר און 1. יולי.

דאס „אויסלאסעווען" וועט פארקומען יעדען

15. יוני און 15. דעצעמבער פון יעדען יאהר, דאס ערשטע מאל — 15. דעצעמבער 1937.

נאר די ארגאניזירטע און צוגעגרייטע צו דער
לופט-און אנטי-גאז-פארטיידיגונג
וועט נישט דראהען קיין שום געפאהר

העברעאישער שריפטשטעלער נתן ביסטריצקי קומט מארגען קיין לאדז

מארגען דינסטאג קומט קיין לאדז דער בע-קאנטער העברעאישער שריפטשטעלער און דיכטער ה' נתן ביסטריצקי פון ארץ-ישראל.

דער בעזוך פון נתן ביסטריצקי שטעהט אין צוזאמענהאנג מיט דער פראקלאמירטער אקציע פאר'ן „כפר-אוסישקין", וועלכע הייבט זיך אן היינטיגע וואך אין אונזער שטאט.

דינסטאג אווענד קומט פאר אין פילהארמאניע זאל אנ'ארץ-ישראל - אקאדעמיע, אויף וועלכע דער חשוב'ער גאסט וועט ארויסטרעטען מיט א רעפעראט אר"ט: „ירושלים של מעלה וירושלים של מטה".

נייע פילאנטראפישע אינסטי-טוציע „גיכע הילף"

עס האט זיך געגרינדעט א נייע פילאנטרא-פישע אינסטיטוציע „גיכע הילף", וועלכע איז שוין טעטיג אויף זאוואדזקא 6, די געזעלשאפט גיט ארויס צעטלען צו דאקטוירים ספעציאליסטען צו מינימאלע פרייזען, פאר ארימע אינגאנצען אומ-זיסט.

לאדזער כאדעקעס אין געשפאלטען

(2) נעכטען איז צוריקגעקומען קיין לאדז ה' ציראנסקי, וועלכער איז געווען דעלעגירט צום קאנ-גרעס פון דער קריסטליך-געזעלשאפטליכע פעראיי-ניגונג, וואס איז ענטשטאנען פון דער אפגעשפאל-טענער כאדעק.

לויט'ן בעריכט פון ה' ציראנסקי האט דער קאנגרעס בעשלאסען איבערצורייסען מיט דער טאק-טיק פון קארפאנטי.

טויט אונטער די רעדער פון א צוג

(2) דער 20-יעהריגער יוזעף פיעטראשעק איז נעכטען איבערגעפאהרען געווארען דורך א צוג הינ-טער לאדז. ביי פיעטראשעקן זענען אפגעשניטען געווארען די פיס. אין א פאר שעה נאך דעם פאר-פאל איז דער קרבן געשטארבען.

אפגעריסען 2 פינגער

(2) אין גרינשטיינס פאבריק (מאטעיקא 9) האט שבת פאסירט א שרעקליכער פאל. ביי דער ארביי-טעריך קאזשימיערא קארפינסקא זענען אין א מא-שין צוקוועטשט געווארען צוויי פינגער. אין א האפנונגסלאזען צושטאנד איז די פערוואונדעטע אפ-געפיהרט געווארען אין שפיטאל.

זעלבסטמארדען

(2) כתריאל שווארצען (זאווישא 28) איז דאס לעבען נמאס געווארען צוליב כמה טעמים, דער עיקר אבער צוליב ארבייטסלאזיגקייט און נויט, דער יונגער שווארץ האט זיך אנגעטרונקען מיט סם בעת די הויז-מענשען האבען דאס נישט בעמערקט.

ווען דער טראגישער שריט פון יונגענמאן איז בעמערקט געווארען, האט מען אלארמירט די פאגאטאוויע, וועלכע האט דעם זעלבסטמערדער אפגעפיהרט אין שפיטאל אריין אין א שווערען צושטאנד.

— צוליב נויט זענען אויך בעגאנגען זעלבסט-מארד די 22-יעהריגע קאזשימיערא מיעדזשינסקא און די 32-יעהריגע וואלענטינא פיאטראווסקא, וועלכע האט זיך פער'סמט אין טויער פון מרדכי-בבאי'ס גאס 11.

צוגאב-פאבאר פאר 1912

(2) דאנערשטאג, דעם 15. פעברואר ד. י. וועט אין לאקאל פון מיליטעריש-פאליציאישען ביורא אויף פיעטריקאווער 165 אמטירען די צוגאב - פאבאר - קאמיסיע פאר דער פ. ק. או. לאד-„איינס".

אין דעם דאזיגען טאג דארפען זיך שטעלן פאר דער צוגאב - פאבאר - קאמיסיע די מאנסלייט פון יאהרגאנג 1912 און עלטערע, וועלכע האבען נאך נישט רעגולירט זייער בעציהונג צום מיליטער-דינסט און וואוינען אויפ'ן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9 און 11 קאמיסאריאט און האבען בעקומען באמענטליכע הזמנה - צעטלען פון דער לאדזער סטאראסטווע.

ווער עס קען בעפרייט ווערען פון מיליטער-שטייער

(2) די שטייער-אפטיילונג ביים לאדזער מא-גיסטראט אינפארמירט אונז, אז פערזאנען, וועלכע האבען דערהאלטען צאהלונגס-צעטלען אויפ'ן מי-ליטער-שטייער און זיי האלטען, אז דער שטייער איז פאר זיי נישט ריכטיג אויסגערעכענט, — קע-נען אפגעבען א רעקורס מיט דער ביטע צו רעווי-דירען די הויך פון מיליטער-שטייער.

אויב דער צאהלער פון מיליטער-שטייער איז ארבייטסלאז אדער ארים, דארף ער זיך ווענדען צו דער שטייער-אפטיילונג ביי דער שטאט-פערוואלטונג מיט דער ביטע וועגען סקאסירען דעם שטייער.

5 אומגליקען צוליב דער גליטש

(2) אין משך פון נעכטיגען טאג זענען אין אונזער שטאט פערצייכענט געווארען 5 פאלען פון אומגליקליכען אויסגליטשען זיך.

אויף טארגאווע 77 האט זיך אויסגעגליטשט און צובראכען דערביי א פוס די דארטיגע איינ-וואוינערין אמאליא ליפפערט, וועלכע איז אין אנ'ערנסטען צושטאנד אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

יאנינא מארגענשטערן האט אויפ'ן הויף פון 6. שערפיען 30 זיך אזוי פאטאל אויסגעגליטשט, אז די האט צובראכען דעם רעכטען פוס. אויך דער קרבן איז אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל אריין.

דינה קאוואלסקא איז אראפגעפאלען פון א גענויג הויכער גליטשיגער טרעפ און בעקומען שווערע וואונדען אויפ'ן גאנצען קערפער.

שווערע פאלגען האבען אויך געליטען פון פאלען מחמת דעם גליטש צוויי אנדערע לאדזער איינוואוינער.

אפטייקען
היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: ק. לייג-נעבער (פרייהייטס-פלאץ 2), י. הארטמאן (מלי-נארסקא 1), וו. דאנילעצקי (פיעטרקאווער 127), א. פערעלמאן (ציגעל-גאס 32), י. צימער וואוג-טשאנסקא 37), פ. וואיטשיצקי (נאפיורקאווסקיעגא 27).

א גאנצע פאמיליע פערטשאדעט געווארען

(2) אויף פיהנא 49 איז די פאמיליע טורקאוו-סקי פערטשאדעט געווארען פון אנ'אייזערנעם אויוון. נעכטען פריה האבען די לאקאטארען פון דערמאהנטען הויז דערפיהלט אין קארידאר דעם שטארקען געשמאק, וואס האט געשפארט פון דער וואוינונג, וואס איז פערנומען דורך די טורקאווסקי'ס. די גאנצע פאמיליע, וואס בעשטעהט פון 4 פערזאן איז גע-לעגען אין די בעטען אהן סימנים פון לעבען, דער ראקטאר פון דער אלארמירטער „גיכע הילף" האט זיי קוים דערמונטערט.

Dr. med.
H. LUBICZ
ספעציאליסט פאר ווענערישע און געשלעכטס-קראנק.
צעגעלניאנא 7, טע. 141-32.
נעהמט אן פון 8—10 פריה, פון 12—2 נאכמ. און פון 5—8 אווענד. זונטאג פון 9—11 בייטאג.

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07
ספעציאליסט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטן, מענער-שוואכע-באהאנד-לונג מיט עלעקטריע
נעהמט אן פון 8—11 און 4—8 אווענט, זונטאג פון 9—1 בייטאג.
פאר ארבעטסלאזע — לעקאנינצע-פרייזן.

יודיש טעאַטער „פילהאַרמאָניע״ נאַרוטאָוויטשאַ 20 טעל. 213-84

גרויסער ערפאָלג! דער גרעסטער רעקאָרד פון
וויערא קאַניעווסקא
און **פּאָול ברייטמאַן!**
היינט, מאָנטאָג, 9 אָוונט
פּאָפּולערע פאָרשטעלונג
● פרייזען פון 70 גר. ביז 2.20 ●
„די אייביגע כלה״
אין 3 אַקטען מיט אַ פּראָלאָג און עפּילאָג
מיט ה. קאַניעווסקא און פּ. ברייטמאַן אין די הויפּטראָלן
מיטוואָך, ד. 7. פעברואַר 9 אָווענט — גרויסע פאָלקס-פאָרשטעלונג פרייזען פון 50 גר. ביז 1.50 די שטאַרק-אַנציהענדע שלאַגער - פּיעסע
„די אייביגע כלה״
די נאָהענטסטע טעג פּרעמיערע פון דער גרעסטער און בעריהמטסטער ביהנען-רעפּערטואַר
„דער אורטייל״ פון ס. לעוו — פּרטים קומען!
בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון טעאַטער.

דעלעגאַטען פון דער יודישער געזעלשאַפט פאַר לאַנדקענטשאַפט אויף אַן אוידיענץ ביים באַהן-מיניסטער

די טעג זענען דעפּוטאַט ד״ר ה. ראָזמאַרין און ראַטמאַן מ. הינדעס אויפגענומען געוואָרן אויף אַן אוידיענץ דורכ׳ן באַהן-מיניסטער בנוגע די באַהן הנחות פאַר טוריסטען און מיטגלידער פון דער יודישער געזעלשאַפט פאַר לאַנדקענטשאַפט אין פּוילען.

די דעלעגאַטען האָבען אויספיהרליך געשילדערט דעם ה׳ מיניסטער די פערצווייגטע טעטיגקייט פון דער געזעלשאַפט אַנווייזענדיג אויף די נעגאַטיווע טענדענצן, וועלכע לאָזען זיך בעמערקען אין באַהן-מיניסטעריום לגבי דער זעלבסטשטענדיגער יודישער לאַנד-קענטשאַפט-בעוועגונג, וועלכע האָבען נישט קיין שום בעגרינדונג נישט אין דער בידאַיצטיגער פּאָליטיק פון די פּוילישע רעגירונגען און נישט אין די לעבענס - בעדינגונגען.

דער מיניסטער האָט אַרויסגעוויזען אַ לעבהאַפטען אינטערעס פאַר דער טעטיגקייט פון דער יודישער לאַנדקענטשאַפטס-געזעלשאַפט, ער האָט גע בעטען צוצושטעלען איהם אַ רייה צוגאָב-מאַטעריאַלען און האָט פערשפּראָכען נאָך אַמאָל צו בעטראַכטען דעם ענין פון באַהן-הנחות פאַר דער יודישער געזעלשאַפט פאַר לאַנדקענטשאַפט אין פּוילען.

איציק מאַנגער׳ס היינטיגע פאָרלעזונג

פאַר אַלע ליבהאָבער פון יודישען וואָרט, וועט איציק מאַנגער׳ס היינטיגע פאָרלעזונג אין דער יודישער געזעלשאַפט פאַר לאַנדקענטשאַפט זיכער זיין אַן אָנגענעמער סורפּריז.

פאַר די, וועלכע האָבען געהערט מאַנגערן, דאַרף מען איהם זיכער נישט רעקלאַמירען. זיי ווייסען, אַז מאַנגערס רעפעראַט איז איין גרויסע און הערליכע פּאָעמע, אָנגעפיילטע פון אַ פּרעכטיגען רעציטאַטאָר.

זיין היינטיגע טעמע, אונטערן נאָמען: „רוּמעניען״ (לאַנדשאַפט, קולטור און מנהגים) איז אַ וויסענשאַפטליכע און נעמט אַרום פאָלגענדע טעזען: 1) די רומענישע לאַנדשאַפט און איהר השפעה אויפ׳ן פאָלקס-געמיט, 2) די היידוקען-ראָמאַנטיק אַלס סאָציאַלע עקספּרעסיע, 3) דעקאָראַטיווע אָרנאַמענטיק פון דער רומענישער פאָלקס-פּאָעזיע, 4) עלעגיע און הומאָר אַלס סאָציאַלע עקספּרעסיע, 5) דער יוד אין׳ם ליכט פון רומענישען פאָלקלאָר (אַנעקדאָט און שפּריכוואָרט), 6) דער גרענגעל צווישען דעם פראַנצויזישען איינפלוס און דעם פאָלקסטימליכען סטיל-דראַנג אין דער מאָדערנער רומענישער ליטעראַטור.

עס איז צו האָפען, אַז די יודישע אינטעליגענץ, וועט נישט אַדורכלאָזען די איינציגע געלעגנהייט צו הערען דעם רעפעראַט פון איינעם פון די שענסטע יודישע וואָרט-קינסטלער.

אויפרוף
צו אַלע ציוניסטען אין פּוילען!

חברים, ציוניסטען!

דעם 11 יאַנואַר האָט דער צענטראַל-קאָמיטעט אָפּגעשלאָסען אַן אָפּמאַך מיטן דירעקטאָריום פון קרן קימת לישראל אין ירושלים, לויט וועלכען דער צ. ק. האָט זיך מתחייב געווען צו שאַפען אַ פאָנד פון 8.000 פונט און שטעלען איהם אין רשות פון קק״ל, וועלכער וועט דערפאַר אין די ראַהמען פון „מפעל אוסישקין״ רעזערווירען אַן אַנטשפּרעכענדען שטח באָדען פאַר מיטעלשטאַנדס-עולים און חלוצים פון די אַלגעמיין-ציוניסטישע יוגענד-אָרגאַניזאַציעס: „החלוץ הכלל ציוני״ און „הנוער הציוני״, לויט דער קוואַליפיקאַציע פון צ. ק. און די איהם אונטערגעאָרדענטע אָרגאַנען.

חברים!

מיר האָבען שוין געמאַכט אַלע הכנות, בכדי די דאָזיגע „ההישבות אקציע״ צו זעצען אין בעוועגונג. אין די נאָהענטסטע טעג וועט די אַרבייט אָנגעהויבען ווערען נישט בלויז אין וואַרשא נאָר אויך אין דער פּראָווינץ.

די פראַגע פון איינאָרדנען דעם מיטעלשטאַנד אין דער ארץ-ישראל-לאַנדווירטשאַפט, איז אַזוי אַקטועל און אַלעמען בעוואוסט, אַז עס איז איבעריג ספּעציעל צו בעלויכטען די בעדייטונג פון דער אָנגעהויבענער התישבות-אקציע.

מיר זענען פעסט איבערציינט, אַז איהר, חברים, וועט זיך מיט דער גאַנצער ענערגיע שטעלען אין דינסט אין דער גרויסער אויפגאַבע, וועלכע מיר האָבען אויף זיך בענומען, האַנדלענדיג אין די אינטערעסען פון אונזער בעוועגונג. אין אייערע אייגענע הענד ליגט אַ וויכטיגער כלי-זין: די ענטשיידונג, ווער און וויפיעל חברים, עס וועלען אין דער נאָהענטסטער צייט קאָנען געניסען פון דער קאָלאָניזאַציע אויפן באָדען פון קק״ל.

איהר אַליין וועט האָבען די מעגליכקייט דורך אייערע פאָרשטעהערשאַפטען, סניפים און ועדים, צו קוואַליפיצירען די מתישבים פון צווישען אונזערע עולים, חברים פון מיטעלשטאַנד און אַלגעמיין-ציוניסטישע חלוצים.

דאָס דאָזיגע רעכט גיט אייך דער אָפּמאַך מיט׳ן קק״ל-דירעקטאָריום! נישטאָ אָבער קיין רעכט אָהן קיין פליכטען און בעקומענדיג רעכט האָט איהר אויך די פליכט עס צו בערעכטיגען דורך מעשים, דורך אויספיהרען די התחייבות׳ן וועלכע מיר האָבען בענומען אויף זיך לגבי דעם קק״ל.

איהר וועט די דאָזיגע התחייבות׳ן, אויסגעפּרובטע געטרייע ציוניסטען ערפילען. אין דעם זענען מיר זיכער.

צענטראַל-קאָמיטעט פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אין פּוילען.
הויפּט-לייטונג פון דער נאַציאָנאַל-שומרישער אָרגאַניזאַציע „הנוער הציוני״ אין פּוילען.
צ.ק. פון „החלוץ-הכלל-ציוני״ אין פּוילען.

ווייסע וואָך אין קאָנסום דויערט

די ס׳איז געווען פאָראויסצוזעהען האָט די פּראַקלאַמירטע דורכ׳ן איינציגען וואַ״ען-הויז „קאָנסום״ ביי דער ווידזעווער מאַנופאַקטור (ראַקיטשער 54 צופאָהר מיט די טראַמוואַיען 10 און 16) אַרויסגערופען אין אונזער שטאָט אַ גרויסע פּאָר-אינטערעסירונג, אַלס צייכען קען דינען די גרויסע צאָהל בעל-הבית׳טעס, וועלכע האָבען בעזוכט די שעהן-דעקאָרירטע זאַלען פון „קאָנסום״. דער קאָנסום פערקויפט די בעקאַנטע מיט זייער בעסטער קוואַליטעט טיש-בעדעק, בעט-איבערצוג, צו אונגעוועהנליכע נידריגע פּרייזען.

אַ גרויסע צאָהל בעשטעלונגען האָט אויך גע-האָט די אַפּטיילונג אוועקצושיקען פּאָסט-פּאַקעטען נאָך פּאָוועט-דורכלאַנד.

צוליב די רעוואָלאַציאָנס נידריגע פּרייזען האָט דער קאָנסום נאָכאַמאָל איבערצייגט, אַז ער איז די ביליגסטע איינקויפס-קוועלע אין אונזער שטאָט.

קאָנצערט פון פּאַולא מאַריאַן

דער וועלט-בעריהמטער טענאָר פון דער לאַ-סקאַלאַ-אָפּערע אין מעדיאָלאַן, פּאַולא מאַריאַן, קומט קיין לאָדז דאָנערשטאָג, דעם 8. פעברואַר און וועט אַרויסטרעטען מיט איין איינציגען קאָנצערט אין פילהאַרמאָניע.

גאַסטשפּילען פון וואַרשאַווער פּאַווילאָן-טעאַטער אין לאָדז
אונטער דער אָנפיהרונג פון ח. סאַנדלער

היינטיגען פרייטאָג, דעם 9. פעברואַר קומט פאָר אין קאַמעראַל-טעאַטער,(אַל. 1. מאַי 2) די פייערליכע פּרעמיערע פון סענסאַציאָנעלען טעאַטער-שטיק „דער אורטייל״.

די הויפּט-ראָל וועט שפּילען דער בעקאַנטער וואַרשאַווער אַרטיסט חיים סאַנדלער, אויסער דעם בעטייליגט זיך דער גאַנצער אַנסאַמבל פון וואַרשאַווער פּאַווילאָן-טעאַטער. דער בעזוך פון די וואַרשאַווער טעאַטער-געסט רופט אַרויס אַ שטאַרקע פאָראינטערעסירונג.

פון די פּוילישע טעאַטערס

אין שטאָטישען פּוילישען-טעאַטער ווערט היינט און אָוונט געשפּילט — „איוואַר קרויגער״.

* * *

אין פּאָפּולאַרני-טעאַטער ווערט היינט אין אָוונט געשפּילט די אָפּערעטע „האָטעל אימפּעריאַל״.

ראַדיאָ-פּראָגראַם
מאָנטאָג, ד. 5-טען פעברואַר 1934

7 צייט-סיגנאַל, 7,05 גימנאַסטיק, 7,20 גראַמאָפאָן, ידיעות, 7,40 גראַמאָפאָן, 7,55 הויז-ווירטשאַפט, 11,40 פּרעסע, 11,57 צייט-סיגנאַל, 12,05 טאַנץ-מוזיק, ידיעות, 12,33 פידעל-קאָנצערט, ידיעות, 3,25 עקספּאָרט. 3,30 קאָמוניקאַט, 3,40 גראַמאָפאָן, 3,55 קאָנצערט, 4,40 לעקציע פראַנצויזיש, 4,55 מוזיק, 5,10 קאָנצערט, 5,50 רעפּערטואַר פון די טעאַטערן, קאָמוניקאַט פון לאָדז, 6 רעפעראַט, 6,20 זעלנערישע אוידיציע, 6,35 געלעגנהייטס-רעדע, 7,05 פערשידענעס, 7,25 רעפעראַט, 7,40 ספּאָרט, ידיעות, 8,05 קאָמ. אָפּערע, פעליעטאָן, 10,30 מוזיק, 11 ידיעות קאָמוניקאַטען, 11,05 טאַנץ-מוזיק.

* *

פון אויסלאַנד

5,30 רוים — פידעל-קאָנצערט, 7,30 שטאָקהאָלם — סימפ. קאָנצערט, 8,10 שטוטגאַרט — סימפ. קאָנצערט, 8,15 בודאַפּעשט — סימפ. קאָנצערט, 8,45 וויען — סימפ. קאָנצערט, 9 פּאַריז — אָפּערעטקע פון אָפענבאַך, 9,40 הילווערסום — אָפּערע „פאַוסט״. 9,45 שטראַסבורג — פּאָרטעפּיאַן קאָנצערט.

מעלדונג

הנחה-בילעטען אין שטאָטישען טעאַטער און אין די קינאָס.

די קולטור-קאָמיסיע ביי דער באַראַכאָוו-ביבליאָטעק אַל. קאָשטשושקי 9, טעל. 191-50 גיט אַרויס הנחה-בילעטען אין שטאָטישען טעאַטער און אין די בעסטע קינאָס.

היינטיגע וואָך אויף די לעצטע פאָרשטעלונגען אין שטאָטישען טעאַטער פון „איוואַר קרויגער״ ספּעציעלע הנחות פאַר אַרבייטער און אַרבייטענדיגע אינטעליגענץ.

דער סעקרעטאַריאַט איז טעטיג יעדען טאָג פון 10–2 און פון 4–10 אין אָוונט.

ד״ר העלער
ספּעצ. פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע
8 טראַוגוטאַ 8, טעל. 179-89
נעמט אָן פון 8–11 און פון 4–8 אָוונט.
זונטאָג פון 11–2 מיטאָג.
פאַר פרויען אַ ספּעציעלער וואַרטע-זאַל.
אונבעמיטעלטע -- לעטשניצע-פּרייזן

מיר פערטיגען אויס
אַפּציאַרקען
פיר
מאַנופאַקטור, שטריקס
לעדער
פאַבריקאַטאַזשען און זיידען בראַנזשע
געבערצטע עטיקעטען
פיר וועש, שאָקאָלאַד
קראַוואַטען און פּערפומעריע בראַנזשע
גרויסער אויסוואַהל
אין פערטיגע אַפּציאַרקען
פיר שטריקס- מאַנופאַקטור
FABRYKA SUKNA BIELSKO
FABRYKA SUKNA EMES BIELSKO
FABRYKA WYR. WEŁNIANY ŁÓDŹ
FABRYKA WYR. SUKIENNYCH EBT TOMASZÓW
FABRYKA GARBARSKA W WARSZAWIE
10 Czysta Wełna 9
BIELSKO
WYTWÓRNIA ODBIJANEK DRUKARNIA **I. M. STRYKOWSKI** PIOTRKOWSKA 35 TEL. 236-25.

קלעפּסידרעס
צו זעהר ביליגע פּרייזען
נעהמט אָן די דרוקעריי פון
„נייעם פאָלקסבלאַט״
די קלעפּסידרעס ווערען אין משך פון 1 שעה אויסגעפערטיגט און פונאַנדערגעשיקט איבער שטאָט.

וויכטיג פאַר דער לאָדזער בעפעלקערונג
דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט, אַז
עס איז ערעפענט געוואָרען דאָס
אַמבולאַטאָריום
ביים פאַראיין „עזרת עניים"
נאַדלודקאַ 8, טעל. 153-99
וואו ס׳ווערט ערטיילט מעדיצינישע הילף אויפ׳ן אָרט פון 9 פריה ביז 7 אָוו.
שיקט אַרויס דאָקטוירים - ספּעציאַליסטען מיט וויזיטען אַהיים
ווי אויך **דענטיסטישע הילף**
זשטשעפּקעס און דער אַמבולאַטאָריע און אויסער דער אַמבולאַטאָריע פאַר אַ מינימאַלען אָפּצאָהל
נעהמט אויך אָן געבורטען און אַלע אַרט אָנאַליזען. מינימאַלע אָפּצאָהלונגען. די פערוואַלטונג.

פאַר **גאָלד,** בריליאַנטען, ביזשוטעריע
און לאָמבאַרד-קוויטען
צאָהלט די העכסטע פּרייזען
אַלזידאָר פּיאַלקאַ
פּיעטריקאָווער 7.

רופּטורען
(ברוך-קראַנקהייטען)!!

ספּעציעלע הייל-גומי-באַנדאַזשען פון מיין מעטאָדע לאַקאַליזירען ראַדיקאַל אונטער גאַראַנטיע אָהן אָפּעראַציע אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע רופּטורען (ברוכען) פון אַלע מינים ביי מענער, פרויען און קינדער.
דאָס אָראָפּלאָזען זיך פון מאָגען און קישקעס בעזייטיגט איך דורך אַליינען ספּעציעלע צוגעפּאַסטע בויך-באַנדאַזשען.
אויף אויסגעקרימטע רוקען-ביין (הויקערס) הייל-אָרטאָפּעדישע גאָרסעטען, אויף אויסגעקרימטע פיס און קניהען, ביינער-שווינדזוכט הייל-אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען, אויף פלאַטשיגע וועהטאָגליכע טאַפּעס (פּלאַטפיס)
ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע וואַקלעדקעס לויט גיפּס-מאָדעלען, קינסטליכע הענד און פיס.
ספּעציעלער אַנשטאַלט פאַר הייל-אָרטאָפּעדיע
Spec. Ortop. **O. Petrykiewicz** אויס לעמבערג
לאָדז, פּיראַמאָוויטשאַ 9 (פּראָנט פּאַרטער) טעל. 177-09
בעמערקונג: דאָס פערזענליכע ערשיינען פון די קראַנקע איז נויטווענדיג.
(אין זגערזש אויף סלאָוואַצקא 2 און 4 אייגענע הייזער)

הספארט-בעוועגונג

צווישנשטעטישער באקס-מעטש
לאדז — ברעסלוי 7:9
מיר פראטעסטירן געגן ארגאניזירן פארמעסטונגען מיט די היטלערישע ספארטלער

מיר זאגן אפן, אז מיט גרויס וועהטאג נעהמען מיר אויף יעדע ידיעה וועגן אנקניפען ספארט-בעציהונגען צווישן פוילען און דעם היטלערישן דייטשלאנד. מיר מוזן און וועלן שטענדיג פראטעסטירן געגן יעדער מין פארמעסטונג, וועלכע ווערט פארקומען מיט די איצטיגע דייטשע ספארטלער, וועלכע געבן זייער הסכמה אויף די בלוטיגע ליידן און דערנידריגונגען, וועלכע ס'האט אויסצושטעהן די יידישע ספארטלער אין דעם היטלער-דייטשלאנד. ליידער פארשטעהן דאס נאך נישט אונזערע העכערע ספארט-אינסטאנצן וואס מיר ארבייטן און וועלכע מיר האלטן אויס, דאס וועט אונז אבער נישט אפהאלטן פון כסדר'דיגן פראטעסט אין דער הינזיכט און דעריבער איז אונזער היינטיגער ענערגישער פראטעסט אויך געווען געגן דעם לאדזשער קרייז-באקסער-פארבאנד, וועלכער האט אויף נעכטן איינגעארדנט דעם מעטש צווישן דער רעפרעזענטאנץ פון לאדז און רעפרעזענטאנץ פון ברעסלוי.

ערפילענדיג אונזער זשורנאליסטישן חוב, גיבן מיר איבער דעם טעכנישן רעזולטאט פון נעכטיגן מעטש אין פילהארמאניע-זאל: אין דער פליגן-וואג האט פאוולאק (לאדז) אויספונקטירט באסלער (ברעסלוי), אין האהן-וואג האט ווינער (ב.) געוואונען אויף פונקטן ביי בושענטשעק'ן (ל.) אין פעדער-געוויכט האט וואזשניאקאוויטש (ל.) אויספונקטירט ביטנער II (ב.), אין צווייטן קאמף אין דערזעלבער וואג האט לעשטשינסקי (ל.) רעמיזירט מיט אורבאנען (ב.). אין דער לייכטער וואג האט באנאשעק (ל.) געוואונען ביי ביטנער I (ב.), האלב-מיטעל-וואג מאן (ב) האט געוואונען ביי קלימטשאק'ן (לאדז), אין דער מיטעלער וואג האט כמיעלעווסקי (לאדז) געוואונען ביי קריישן (ברעסלוי) און אין דער האלב-שווערער וואג האט ווענצעל (ברעסלוי) געוואונען ביי קלאדאסן (לאדז).

דער אלגעמיינער רעזולטאט פון מעטש איז געווען 7:9 פאר לאדז.

ו. ק. ס. — י. ק. פ. 15:51
קויש-באל פאר פרויען

י. ק. פ. — מכבי 4:18

צוליב דעם, וואס ל.ק.ס. האט זיך צוריקגעצויגן פון טורניר וועלן די פינאל-שפילן פארקומען אין קויש-באל פאר מענער צווישן ו.ק.ס. און טריומף און אין קויש-באל פאר פרויען צווישן י.ק.פ. און קראשענדער.

דער האקעי-טורניר אין לאדז

פרייטאג איז אויפ'ן אייז-פלאץ פון ל. ק. ס. פארגעקומען א טורניר פון אייז-האקעי, אין וועלכן ס'האבן אנטיילגענומען 4 קלובן: א. ז. ס (ווארשא), ט. ק. ס. (טארן), ל. ק. ס. און טריומף (לאדז).

פארמיטאג זענען געשפילט געווארן די האלב פינאלן, וועלכע האבן געגעבן פאלגענדע רעזולטאטן:

ל. ק. ס. — טריומף 0:5
א. ז. ס. (ווארשא) — ט. ק. ס. (טארן) 0:3

די פינאלן האבן געגעבן פאלגענדע רעזולטאטן:

ל. ק. ס. — א. ז. ס. 0:1
ט. ק. ס — טריומף 2:3

אזוי ארום האט דאס ערשטע ארט פארנומען ל. ק. ס., דאס צווייטע — א. ז. ס., דאס דריטע — ט. ק. ס. און דאס לעצטע טריומף.

לאדזער מייסטערשאפט אין געוויכט-הויבן
לאדזער „מכבי" האט דריי מייסטערס

אין זאל פון „שילא" זענען פרייטאג און שבת פארגעקומען די פארמעסטונג וועגן דער מייסטערשאפט פון לאדז אין געוויכט-הויבן. אין האהן-געוויכט האט דאס ערשטע ארט פארנומען ל. זילבערבוים („מכבי" לאדז) 302 קילא.

אין פעדער-געוויכט — דוביעל (שילא) 332,5 קילא. לייכטע וואג — לאזשני (שילא) 375 קילא. אין דער לייכטער וואג-דוטקעוויטש (מכבי), האלב-שווערע וואג — לענדושינסקי (שילא), שווערע וואג-יאקובאווסקי (אוניאן).

ספארט-שפילן
וועגן בעכער פון לאדזער פערבאנד פאר ספארט-שפילן

נעכטן זענען פארגעקומען די האלב-פינאלן אין קויש-באל וועגן בעכער פון לאדזער פערבאנד פאר ספארט-שפילן. די רעזולטאטן זענען געווען פאלגענדע: קויש-באל פאר מענער

ווידזעוו פערשפילט אין שלעזיען

פרייטאג איז די פוסבאל - מאנשאפט פון ווידזעוו געווען אין שלעזיען, וואו זי האבן געשפילט אין וויעליקיע-היידוקי א מעטש מיט ר.ק.ס. וועגן דער ארבייטער-מייסטערשאפט אין פוילען. דער מעטש האט זיך פארענדיגט מיט א גרויסן נצחון פון דער שלעזישער מאנשאפט, וועלכע האט געשלאגן ווידזעוו מיט 1:7.

לאדזער האקעי - מייסטערשאפט אין „בע"-קלאס
ל. ס. ס II — ה. ק. ס. 1:2

דער פינאל וועט פארקומען דעם קומענדיגן זונטאג צווישן ס. ק. ס. און ל. ק. ס. 2.

האקעי-מעטשן
וועגן דער מייסטערשאפט פון פוילען

נעכטן זענען פארגעקומען צוויי ווייטערדיגע מעטשן וועגן דער מייסטערשאפט פון פוילען מיט פאלגענדע רעזולטאטן:

א. ז. ס. (פויזען) — לעגיא (ווארשא) 0:1
טשארני — לעכיא 0:1

נעץ-באל וועגן דער מייסטערשאפט פון פוילען

אין קראקא זענען נעכטן פארגעקומען די פינאל-מעטשן וועגן דער מייסטערשאפט פון פוילען אין נעץ-באל פאר פרויען מיט פאלגענדע רעזולטאטן:

א. ז. ס. (ווארשא) — ה. כ. ס. (לאדז) 1:6

די מייסטערשאפט האט אזויארום דערגרייכט א. ז. ס. (ווארשא).

אויסערדעם זענען פארגעקומען צוויי צווישנשטעטישע מעטשן אין נעץ-באל און קויש-באל פאר פרויען

ווארשא — קראקא 2:15 (נעץ-באל)
ווארשא — קראקא 2:23 (קויש-באל)

ווידזעוו ווידער פערשפילט אין שלעזיען

נעכטן איז ווידער פארגעקומען א מעטש צווישן ווידזעוו און וואוועל פון נאוואוויעס (שלעזיען) וועגן דער מייסטערשאפט פון די ארבייטער-דרוזשינעס אין פוילען. געווינט האט וואוועל מיט 1:5.

האקעי-מעטש אין שלעזיען
רעפרעזענטאנץ פון „א"-קלאס — רעפרעזענטאנץ פון „ב"-קלאס 2:3

באקס-מעטש
ביאליסטאק — לובלין 6:8

גליטש - פארמעסטונגען וועגן דער מייסטערשאפט פון די סלאווישע פעלקער

נעכטן זענען אין ווארשא פארגעקומען גליטש-פארמעסטונגען וועגן דער מייסטערשאפט פון סלאווישע פעלקער. דאס ערשטע ארט האט פארנומען פוילען מיט 31 פונקטן פאר טשעכען 17 פונקטן.

האקעי-מייסטערשאפט פון דער וועלט

אין מיילאנד האט זיך נעכטן אנגעהויבן די פארמעסטונגען אין האקעי אויפ'ן אייז וועגן דער מייסטערשאפט פון דער וועלט. אין די פארמעסטונגען נעהמען אנטייל: ענגלאנד, עסטרייך, בעלגיען, טשעכיען, קאנאדע, רומעניען, איטאליען, דייטשלאנד, נארוועגען, שווייץ, פראנקרייך און אונגארן.

דער ערשטער טאג שוין האט געבראכט סענסאציאנעלע רעזולטאטן.

אונגארן — ענגלאנד 0:2
שווייץ — בעלגיען 1:19
עסטרייך — דייטשלאנד 1:2
פראנקרייך — רומעניען 1:4

ארטאפעדישער אנשטאלט

ברעטעזן, נארסעטען, ארטאפעדישע אפאראטן אלער ארט, לייכטע פלאטפוס-איינלאגן געגן פיסשמערצן אלס נאך גיפסאבדרוק.

Dr. med. Lubicz u. Villy Simonović

פיעטריקאווער 119, טעל. 231-81

דער אריער-פאראגראף
ר. איזראעל
שפאנענדער ראמאן פון דער איצטיגער ווילדער צייט
27

— צו דיר פערפלוכטער יאד, קען מען נישט רעדן מיט קיין מענשליכער שפראך, — האט גראקע געברילט, — דו מוזט ערשט פיהלן אויף דיין ליב, אז מען רופט דיך, אנדערש וועסטו דו נישט געהערן.

קאהן איז ווייטער געווען איינגעקשנט, ער האט ווידער זיך נישט אבגערופן מיט קיין ווארט, כאטש ער האט שוין געוואוסט, אז זיין פערהאלטן זיך וועט נאך מעהר דערצערנען דיזע פייניגער.

— דו זעהסט ווי ס'גיסט זיך דאס בלוט פון דיין פוקלענדיגען חבר? דו זעהסט עס.

קאהן האט דאס גוט געזעהן, אבער ער האט נישט געענטפערט. ער איז געווען גרייט אויף אלעם.

— נו, אויב דו זעהסט עס נישט, — האט גראקע געזאגט, — וועסט דו עס באלד פיהלן. אלזא הער קאהן, איהר וועט אפלעקן דאס בלוט פון דער וואונד פון אייער געזעצעס בעשיצער, כדי איהם זאל אביסעל לייכטער ווערן.

קאהן האט נישט געענטפערט, דאס האט אזוי דערביזערט די דריי שטורמיסטן, אז זיי האבן אנגעהויבן אפגעלאזן הערצן און זיך גענומען צו קאכן.

— איך וועל דיר מיט א צואנג ארויסרייסן דיין צונג, אויב דו וועסט זי אליין נישט ארויסשטעלן, — האט איינער פון די שטורמיסטן געזאגט, — און כדי דו זאלסט נישט מיינען, אז איך וואלט מיינע ווערטער אויפ'ן ווינד, וועל איך דיך הערין איבערציינגן.

דער שטורמיסט איז אוועק אין ווינקעל פון צימער, האט ער גענומען א גרויסע אייזערנע צואנג, וועלכע איז דארט געלעגן. רוהיג און פאמעליך האט ער אויסגעצויגן אויף הער פאדלאגע א היבש ביסעל שפריץ, וועלכער האט נישט געפעהלט ביי די שטורם-לייט און ווען האט גרין-בלויע פייער האט זיך צוברענט האט דער שטארמיסט אריינגעלעגט אין פייער די אייזערנע צואנג.

— אט אזוי וועל איך דיר די צונג ארויסרייסן נישט מיט קיין פראסטע צואנג, מיט אדורכגעברענטע, אונדייניגע, א היגיענישע. איבריגענס אפשר דארף מען נאך די צואנג צולעגן צו דיין ליב, קענסט זיך נאך פערקיהלן, וועט מען שוין בעסער צולעגן א הייסע צואנג.

קאהן איז געווען ביים פולען בעוואוסטזיין, ער האט דאס אלץ געזעהן און האט זיך אבגעגעבן א חשבון הערפון, אז דאס זעלבן נישט קיין וויצן און נישט קיין איבערגעטריבענע זאכען, נאר די שטורמיסטן וועלען טון, אזוי ווי מ'האט צו איהם איצט גערעדט, אזוי ווי זיי האבן זיך בעשלאסן, הערץ איז געלעגן א נאקעטער אויסגעצויגן אויף דער פאדלאגע, ער האט אזוי משונה'דיג-מאגנע געקרעכצט אז דאס וויינען און קרעכצן האט זיך אריינגעשניטן אין הערצער אריין, אבער נישט אין די הערצער פון ווילדע און בלוטדורשטיגע ברואים, דאס בלוט האט זיך געגאסן איבער זיין גאנצן ליב, ער האט געפיהלט ווי די כוחות געהען איהם אויס.

— וואסער, וואסער... האט ער זיך געבעטען, און אויסגעצויגן די הענד, האט רחמנות, גיט מיר א ביסעלע וואסער.

— דו וועסט בעקומען וואסער, מיר וועלן אבער וועגדען בבוגע דיר דעם יודישע ווייץ, אז קיין פערד דארף מען נישט זשאלעווען קיין ביטשען און קיין וואסער.

— וואסער... וואסער... האט ער זיך ווייטער געבעטען, נישט הערענדיג אפילו וואס גראקע האט צו איהם געזאגט.

אין דעם מאמענט האט איינער פון די שטורמיסטן אפגעגאסן הערצן מיט א גאנצער וואסער אזוי גרויס ווי ער איז געווען, הערץ האט א ציטער געגעבן, איהם איז געווארן שרעקליך קאלט, ער האט געפיהלט ווי די לעצטע כוחות געהען איהם אויס און נאך א מינוט האט ער פערלוירן דאס בעוואוסטזיין. די שטורמיסטן האבן זיך אפילו נישט אומגעקוקט אויף איהם, זיי זענען איצט געווען פערנומען מיט קאהנען, ווען די צואנג איז אויפ'ן פייער אנגעגליהט געווארן אויף רויט, האט גראקע זי גענומען אין דער האנד אריין און צוגעטרעטן צו קאהנען.

— אלזא, הר' קאהן האט גראקע זיך יודישליך נאכגעקרומט, זעגט איהר גרייט אונז צו פאלגען.

קאהן האט נישט געענטפערט. באלד דערויף האט גראקע צוגעדריקט די אנגעגליהטע צואנג צו קאהנ'ס ברוסט, ס'האט זיך נישט געהערט קיין געשריי, נישט קיין געוויין, נישט קיין קרעכץ, נאר אין דער שטילקייט האט מען דייטליך געהערט א מוראדיגער קרעך מיט די ציינער, אינסטינקטיוו איז קאהן אפגעשפרונגען אויף עטליכע שריט צוריק, דארט איז אבער געשטאנען א צווייטער שטורמיסט, וועלכער האט קאהנען מיט דער גאנצער קראפט געשליידערט צוריק, אזוי אז קאהן האט זיך פארטשעפעט אן הערצ'ס ליגענדע קערפער און איז געפאלן אויף איהם, ער האט געפיהלט ווי ער ווערט נאס, דאס האט נאך נישט געהאט אויסגעטרוקנט דאס שניידיגע וואסער, מיט וועלכן מ'האט איהם בעגאסן ערשט מיט עטליכע מינוט צוריק. א חוץ דעם האט קאהן ליגענדיג אויף הערצן דערפיהלט, דעם ריח פון פרישען בלוט, וועלכעס איז געפלאסן פון הערצ'ס וואונד.

— און איצט דאנער-וועטער, וועסט דו אפלעקן דאס בלוט פון דיין אמאליגען בעשיצערס וואונד.

און שוין האט פאר די אויגען פון קאהנען ווי הער געבליצט די הייס-גליהענדע צואנג. קאהן האט מעהר נישט געקענט אויסהאלטן, ער האט ארויסגעשטעקט די צונג, אזוי ווי ער וואלט געזאגט אויספיהרן דעם בעפעהל פון די שטורמיסטן.

— לעק אפ דאס בלוט און פאסמאקעווע זיך, ווייל באלד וועט ער מוזן אפלעקן דאס בלוט פון דיינע וואונדן, אויב דו האסט זיי נאך נישט וועסט דו זיי באלד האבן

קאהן האט זיך ווידער בעהערשט, אנשטאט צוצולעגן זיין צונג צו דער וואונד פון הערצן, אדער צוריקצוציהען די צונג אין מויל אריין, האט זיך קאהן אליין א ביס איינגעגעבן די צונג, ראס האט קאהנען אזוי וועה געטון, אז ער האט הויך אויסגעשריגן, קאהן האט באלד דערפיהלט א פול מויל מיט ווארימער פליסיגקייט און האט פארשטאנען, אז דאס איז בלוט פון דער פערוואונדעטער צונג.

די שטורמיסטן זענען ווילד געווארן איבער אזא פערהאלטן זיך פון דעם געפייניגטן, צוויי שטורמיסטן האבן איהם אנגעכאפט אויסגעצויגן איהם אזוי גרויס ווי ער איז אויף דער פאדלאגע, איינער האט זיך איהם ארויפגעזעצט אויפ'ן פנים און פערהאלטן איהם בידע הענד דער צווייטער האט זיך איהם אוועק געזעצט אויף די פיס, אזוי אז ביי קאהנען איז שוין אין דעם איצטיגען מאמענט אפגענומען געווארן די מעגליכקייט צו זעהן, צו הערן, אדער זיך אקעגענצושטעלן, דאן האט גראקע גענומען א בליישטיפט און אויסגעמאהלט אויף קאהנס ברוסט א האקענקרייץ, ער האט זיך נישט געאיילט בשר לאנגזאם זיך געסמארעט, אז דער קרייץ און די פערענדיגונגען זאלן ארויסקומען וואס פיינער און וואס גענויער ווען גראקע איז געווען פערטיג מיט אויסמאלן דעם האקענקרייץ איז ער ווידער צוגעגאנגען צום פייער ארויסגענומען די צואנג, וועלכע ער האט פריהער ווידער אוועקגעלעגט צום אנגליהען זיך, ארויפגעשפיגן אויף דער צואנג, כדי זיך איבערצייגן, צי זי איז גענוג הייס און דאן צוגעגאנגען צום ליגענדען קאהנען.

(פארזעצונג קומט).

איז היטלערישער דייטשלאנד

שפאלטונג אין רייכס-ווירטשאפטס-מיניסטעריום

אין דער פראגע פון בעהאנדלען יודען

בערלין (יט"א) דער רייכס-ווירטשאפטס-מיניסטער ד"ר גאטפריד פעדער, דער נאציאנאל-סאציאליסטישער טעאָרעטיקער אין ווירטשאפטליכע הינזיכטען, פערעפענטליכט אין „פעלקישען בעאבאכטער" א ארטיקעל, אין וועלכען ער פאדערט די אריזירונג פון דייטשען האנדעל און א מעהר רעוואלוציאנערע ווירטשאפטס-פאליטיק.

ד"ר פעדער פאדערט, אז אלע 25 פונקטען פון נאציאנאל-סאציאליסטישען פראגראם זאלען אויסגעפיהרט ווערען אין זייער גאנצען פולעם און אז אלעס נישט-דייטשע זאל עלימינירט ווערען פון ווירטשאפטליכען לעבען פון לאנד.

די דריי און א האלב מיליאן מיטגלידער פון דער נאציאנאל-סאציאליסטישער פארטיי, שרייבט ד"ר פעדער, האבען נישט גלאט אין דער וועלט אריין אנגענומען די 25 פראגראם-פונקטען, וועלכע היטלער האט געצייכענט מיט זיין אייגענעם נאמען. נישט גלאט אין דער וועלט אריין זעהען מיליאנען נאציס די פערענדיגונג פון דער רעוואלוציע קעגען אלץ, וואס איז נישט דייטש, אין דער ערפילונג פון אונזער פראגראם.

דער ארטיקעל פון ד"ר פעדער איז בעזונדערס בעמערקענסווערט, ווייל ער פערצייכענט די אינאייבשטימיגקייט, וואס הערשט אין רייכס-ווירטשאפטס-מיניסטעריום בנוגע דער יודען-בעהאנדלונג, בער צווישען מיניסטער ד"ר שמידט און דעם וויצע-מיניסטער ד"ר פעדער, דעם אויטאר פון דעם ארטיקעל.

פארוואס מוזען יודען, וואס זענען געצוואונגען צו פערלאזען דייטשלאנד

אפצאהלען א גרויסען אויסוואנדערונגס-שטייער

בערלין (יט"א) מיט א קורצער צייט צוריק האט דער רייכס-שטייערן-דעפארטאמענט געהאט אנגעפרעגט דאס פינאנס-מיניסטעריום, צי דארפען יודען, וואס פערלאזען דייטשלאנד אלס ארויסגעשטויסענע פון ווירטשאפטליכען לעבען פון לאנד, צאהלען דעם אויסוואנדערונגס-שטייער פונקט ווי די, וואס פערלאזען דייטשלאנד פרייוויליג, אדער זיי דארפען בעפרייט ווערען פון דעם שטייער.

אלס ענטפער אויף דער אנפראגע האט דער רייכס-פינאנס-מיניסטער פערעפענטליכט אן אינסטרוקציע, אין וועלכער עס הייסט, דאס הגם די אויסוואנדערונג פון יודען איז נישט אין די אינטערעסען פון דייטשלאנד, ווייל די פערקלענערונג פון דער שטייער-צאהלער איז גורם די שטייגערונג פון דער ארבייטסלאזיגקייט, דארף מען אבער יודען נישט שטערען צו פערלאזען דאס לאנד, בתנאי, אז זיי זאלען איבערלאזען אין לאנד א טייל פון זייער געלד אין דער פארם פון אויסוואנדערונגס-שטייער.

דער שטייער-דעפארטאמענט האט אין זיין אנפראגע געהאט אנגעוויזען, אז ער האט פאר זיך א גאנצע רייהע פאלען, אין וועלכע יודען האבען פערלאזען דייטשלאנד און זייערע יודישע פירמען זענען ליקווידירט, אז די עמיגראנטען דארפען בעפרייט ווערען פון אויסוואנדערונגס-שטייער, הויבט זיי האבען פערלאזען דייטשלאנד נישט מיט זייער גוטען ווילען, נאר האבען עס געמוזט טאן, ווייל זיי זענען בערויבט געווארען פון דער מעגליכקייט פארטצוזעצען זייערע בערופען.

אין ענטפער פון רייכס-פינאנס-מיניסטער ווערט געזאגט:

א) דער צוועק פון מאסמיטלען, וואס די רייכס-רעגירונג האט אנגענומען געגען יודען, איז צו עלימינירען דעם מעכטיגען יודישען איינפלוס פון ווירטשאפטליכען לעבען. די יודען קענען זיך אבער פערנעמען מיט אנדערע פרנסות, און עס איז דעריבער נישט קיין גרונד, צוליב וועלכען די אויסוואנדערנדע יודען זאלען בעפרייט ווערען פון אויסוואנדערונגס-שטייערן.

ב) די רייכס-רעגירונג האט נישט אנגענומען קיין שום שריט צו צווינגען יודען, אז זיי זאלען פערלאזען דייטשלאנד, ווען וועלכער עס איז יוד זיל אבער פאהרען קיין אויסלאנד, דארפען איהם אין וועג נישט געמאכט ווערען קיין שום שטערונגען.

ג) בכלל גענומען ליגט נישט די עמיגראציע אין די אינטערעסען פון דייטשלאנד, מחמת זי שאפט אב די שטייער-מקורות פון רייך, און די בעזונדערע לענדער און פון די מוניציפאליטעטען. דורך דעם איז זי גורם דעם וואוקס פון דער ארבייטסלאזיגקייט.

ד) מען דארף דעריבער אבזונג געבען, אז אויס-וואנדערער, וואס האבען זייער פערמעגען געמאכט אונטער'ן שוץ פון דייטשען רייך, זאל איבערלאזען אין דייטשלאנד א בעדייטענדען טייל פון זייער קאפיטאל.

רייכס-אינערן-מיניסטער וועגען „די לעסינגס און קאהענס"

בערלין (יט"א) דער רייכס-אינערן-מיניסטער ד"ר פריק איז די טעג ארויסגעטראטען אויף א נייער עפענטליכער סטודענטען-פערזאמלונג און צוו. אנד. ערקלערט, אז די יודישע פראפעסארען און סטודענטען זענען א פרעמדער עלעמענט, וועלכער האט אריינגעבראכט אין די דייטשע אוניווערזיטעטען א פרעמדען גייסט, פאר דעם נישט-דייטשען גייסט פון אונזער הויכשולען, האט ד"ר פריק געזאגט, זענען פעראנטווארטליך די לעסינגס און קאהענס. זיי וועלען זיך שוין מעהר קיינמאל נישט אומקעהרען צו געבען דעם טאן אין דער דייטשער וויסענשאפט.

געשטארבען דער „גלייכגע-שאלטעטער" יודיש-דייטשער געלעהרטער פראפ. אטא קעבנער

בערלין (יט"א) אין עלטער פון 64 יאהר איז אין היידעלבערג געשטארבען פראפ. אטא קעבנער, וועלכער איז אין סעפטעמבער פ. י. בעזייטיגט געווארען פון דער פראנקפורטער אוניווערזיטעט, אויף וועלכער ער האט פערנומען די איינציגע אין דייטשלאנד קאטעדער פאר פרעמדע און קאלאניאל-פאליטיק.

דער פערשטארבענער איז געבוירען געווארען, אין ברעסלוי, וואו זיין פאטער פראפ. היינריך קעבנער, איינער פון די גרעסטע מענער פון דער דייטשער מעדיצין (געשטארבען 1904) איז געווען דער רעקטאר פון דער אוניווערזיטעטס-פאליקליניק פאר הויט-קראנקהייטען און סיפיליס, וועלכע ער האט אויך אליין געגרינדעט.

פראפ. אטא קעבנער איז אין משך פון מעהרערע יאהרען (זייט 1905) געווען אין רעגירונגס-דינסט, וועלכען ער האט פערלאזען מיט'ן טיטול „געהיים-אבער-רעגירונגס-ראט" אין 1920, ווען ער האט איבערגענומען די דאן געשאפענע קאטעדער אויף דער פראנקפורטער אוניווערזיטעט פאר פרעמדע און קאלאניאל-פאליטישער וויסענשאפט. נאך פריהער, זייט 1907, איז ער געווען פראפעסאר פון קאלאניאל-רעכט אויף דער בערלינער אוניווערזיטעט, אין אויפטראג פון דער רייכס-רעגירונג האט פראפ. קעבנער אין די יאהרען 1911—1912 דורכגעמאכט א רייזע ארום דער וועלט. די ווערק פון פראפ. קעבנער זענען איבערגעזעצט אין אלע קולטור-שפראכען פון דער וועלט, צוו. אנד. אויך אין יאפאניש. אין יודישען לעבען האט דער פערשטארבענער נישט גענומען קיין שום אנטייל.

געגרינדעט א ציוניסטישען פארבאנד

פון געזו. יודישע פראנט-סאלדאטען

בערלין (יט"א) די ציוניסטישע פעראייניגונג אין דייטשלאנד טיילט מיט, אז זי האט געגרינדעט א פערבאנד פון געזו. יודישע פראנט-סאלדאטען, וועלכער וועט שטעהן אונטער ציוניסטישען איינפלוס.

די גרינדונג פון א ספעציעלען פראנט-סאלדאטען-פערבאנד איז געשעהן אין רעזולטאט פון א שפאלטונג אין דעם „רייכס-פערבאנד פון יודישע פראנט-סאלדאטען", וועלכע עקזיסטירט זייט פיל יאהרען און איז אפיציעל אנערקענט דורך דער רעגירונג. די פיהרער פון דעם פערבאנד ווערען בעשולדיגט אין פיהרען א פערביטערטע אנטי-ציוניסטישע פאליטיק.

יודישע שול-קינדער מוזען ביי'וואוינען די לעקציעס

פון דער ראסען-לעהרע אין די שולען

בערלין (יט"א) דער האמבורגער ראסען-דעפארטאמענט האט פעראָרדענט, אז יודישע קינדער זאלען ביי'וואוינען אין די שולען די לעקציעס פון דער ראסען-לעהרע, אלע שולען איינגעשלאסען די עלעמענטארע, זענען לויט דער פעראָרדנונג מחויב איינצופיהרען דעם צוואנגס-געגענשטאנד פון ראסען-לעהרע, וואס דארף קודם-כל בעריקזיכטיגען די יודען-פראגע. די יודען-פראגע, ווערט אין דער פעראָרדנונג געזאגט, דארף אויף די לעקציעס פון דער ראסען-לעהרע דינען תמיד אלס אילוסטראציע פון די געפאהרען, וואס זענען פערבונדען מיט דער בלוט-מישונג און איהר צושטערענדע ווירקונג אויף דער דייטשער נאציע", פון די דאזיגע לעקציעס טארען די יודישע קינדער נישט בעפרייט ווערען.

קלאנג-קינא-טעאטער

ZACHĘTA

זגערזשער 26

היינט און פאלגענדע טעג!

גרויסער דאפעלטער פרעכטיגער פראגראם!

— I. —

די געראודפ'טע דורכ'ן גורל

טראגעדיע פון א טענצערקע.

אין די הויפט-ראלען:

Charles Biekford, Helena Twelvetvers

— II. —

„זאל לעבען די פרייהייט"

אין די הויפטראלען:

Rajmund Cordy, Rolla France

דער יודישער פאפסט

זיין שטייגען און פאלען — פון ה. לוריא.

אלחנן ווערט גע'שמד'ט

— .2 —

פאטער און מוטער און די גאנצע קהלה פון מאינץ זענען ארומגעגאנגען אין טיפען טרויער, אלחנן איז געווען ערנסט קראנק. ער איז געלעגען ווי פערחלשט און האט נאר זעלטען ווען געעפענט די אויגען. שפייז האט מען איהם געמוזט איינגעבען און נאר אביסעל מילך און לייכטע געטראנקען האט ער געקאנט פערנעהמען. ר' שמעון האט גאנצע טעג תפילה געטון צו גאט. אזוי האט אויך די רביצין אסתר גאנצע טעג געוויינט און געבעטען צו גאט. ער זאל אויף זיי רחמנות האבען און ראטעווען דאס קינד.

וואס עס איז מיט אלחנן געשעהן, האט קיינער נישט געוואוסט, די ווייבער האבען געזאגט אז עס איז געווען א בייז אויג, אבער מען האט שוין ערליכע מאל אפגעשפראכען אן עין הרע, אבער עס העלפט נישט. די דאקטוירים זענען געווען געטיילט אין זייער מיינונג וועגען דער אורזאך פון דער קראנקהייט, א טייל האבען געזאגט אז ער האט געמוזט עסען א גיפטיג מאכל, אדער טרינקען עפעס א גיפטיגע זאך, אנדערע ווידער האבען געזאגט אז ער האט געהאט א צו-שטארקע איבעראשונג, אדער ווי מען וואלט עס איצט געזאגט, — א „נערוועזען שאק"; זיי האבען פערשריבען פערשידענע קרייטער, און אויך געהייסען „לאזען אדער" ווי עס איז געווען דער מנהג אין יענע טעג, אבער עס האט ווייניג געהאלפען.

זעהענדיג ווי אלע אין הויז זענען מתפלל צו גאט, האט אויך די קריסטליכע דינסט יאהאנא גע-בעטען צו איהר גאט אז ער זאל ראטעווען דאס לעבען פון אלחנן, והעמען זי האט שטארק ליב גע-האט, ווייל זי איז בעצין מיט'ן קינד פון דעם טאג-אן ווען ער איז געבוירען געווארען, און האט דעריבער א נדר געטון אז ווען אלחנן וועט געזונט ווערען, וועט זי איהם ברענגען צום גלח און איהם מאכען פאר א הייליגען, פאר א גרויסען גלח און פיהרער פון דער קירך.

עס זענען צ-ייער עטליכע טעג און אלחנן האט געעפענט די אויגען, זיין בליק האט ארומגע-וואנדערט איבער דער שטוב, און ווען דער פאטער איז צוגעקומען נעהנטער צו איהם [illegible] ער שטיל שלום עליכם, א נאר געטאן:

— טאטע!

— וואס, מיין קינד? — האט ר' שמעון גע-ענטפערט, און עס איז געווארען א גרויסע פרייד אין הויז. פון מינוט צו מינוט איז איהם געווארען בעסער און אין אווענט האט ער זיך שוין אויפגע-זעצט אין בעטעל און שוין אליין געגעסען עפעס, וואס מען האט איהם דערלאנגט.

די נייעס, אז אלחנן איז געווארען בעסער, האט זיך באלד פערשפרייט איבער דער גאנצער געגענד אויך די יודען, וואס האבען כסדר געזאגט תהלים אין די שולען און געבעטען צו גאט, האבען געזעהן דערין א צייכען פון גאט, אז ער האט זיך אויף זיי מרחם געווען.

אבער אויך די קריסטליכע דינסט האט געזעהן דערין א צייכען פון איהר גאט, אז ער האט אנגע-נומען איהר נדר, און זונטאג איז זי אוועק צום גלח אין דער קירך דערצעהלען איהם דעם גרויסען געשעהעניש.

דער גלח האט זי אויסגעהערט מיט צופרידענ-קייט און איהר ערקלערט, אז זי האט געטאן א גרויסע זאך און אז זי מוז אומבעדינגט אויספיהרען איהר נדר, ווייל אויב נישט, וועט גאט ביי איהר צונעמען די נשמה. דאס האט אויף דער ארימער גוי'ע ארויפגעווארפען א גרויסע אימה און זי האט איהם צוגעזאגט, אז זי וועט איהם ברענגען דאס קינד אין א קורצער צייט ארום.

פון דעם טאג אן האט יאהאנא, די קריסטליכע דינסט, כסדר נאר געטראכט ווי אזוי ארויסצוגנב'ע-נען אלחנן'ען און איהם ברענגען צום גלח; אבער דאס איז געווען כמעט אוממעגליך, ווייל דער פאטער, ר' שמעון, און די רביצין, אסתר, האבען טאג און נאכט געוואכט איבער אלחנ'ען און איהם געפיהרט צום חדר און אפגענומען פון חדר, און קיינמאל איהם נישט געלאזען אליין.

אבער דער גלח האט שטארק דערקוטשעט דער דינסט, און יעדען זונטאג, ווען זי איז געקומען אין דער קירך, האט ער ביי איהר געמאנט דאס קינד, און צום סוף האט ער איהר נאך געזאגט, אז ער וועט איהר נישט מוחל זיין די זינד, אויב זי וועט נישט מקיים זיין איהר נדר.

די ארימע פרוי האט איצט גענומען טראכטען פערשיעדענע פלענער, ווי אזוי איהר נדר אויסצו-פיהרען, און עס איז ביי איהר געבליבען, אז דאס בעסטע וועט זיין יום-כפור, ווען ביידע, ר' שמעון און די רביצין, וועלען זיין ביים דאווענען. בעוועהנליך געהען זיי אוועק אינדערפריה, ווען דאס קינד שלאפט נאך; דעמאלט וועט זיין די בעסטע צייט צוצוגנב'נע-נען אלחנן'ען און מיט איהם אוועקגעהן צום גלח.

און אזוי איז טאקע געשעהן.

יום-כפור אינדערפריה, באלד נאכ'ן וועם ווי דער רב און די רביצין זענען אוועק צום דאווענען, האט זי אויפגעוועקט אלחנן'ען, איהם אנגעטאן און איהם געזאגט, אז זי געהט איהם פיהרען אין שול אריין, און זי האט איהם אוועקגעפיהרט צום גלח'ס הויז. וואו דער גלח האט איהם באלד צוגענומען און איבערגעגעבען צו צוויי נאנעס, אז די זאלען אוועק-געהן מיט איהם.

ווען ר' שמעון און די רביצין זענען אהיימגעקומען אין אווענט, האבען זיי געטראפען א ליידיג הויז, אהן דער דינסט און אהן אלחנן'ען, זיי האבען באלד פערשטאנען, אז דאס קינד איז פון דער דינסט צוגע'גנב'עט געווארען און איבער-געגעבען געווארען צו א קלויסטער, וואריום אזעלכע זאכען פלעגען אפט פאסירען אין יענע טעג. עס האט אויסגעבראכען א גרויסע יללה אין הויז און באלד האט זיך דערפון דערוואוסט די גאנצע גהעטא, און די גאנצע קהלה האט געוויינט און געיאמערט. אין יענער צייט האט די קירך זיך נאר בעמיהט צו כאפען יודישע קינדער און זיי אפ'שמד'ען. אזעלכע יודישע קינדער האט קיינער נישט געקאנט בעפרייען פון דער קירך, אפילו דער קייזער אליין האט נישט געהאט קיין רעכט זיך אריינצומישען אין די אנגע-לעגענהייטען פון דער קירך און האט גארנישט גע-קאנט טאן. ר' שמעון האט איצט כסדר געשיקט שליחים צו אלע גלחים און זיי פארגעלייגט גרויסע סומען געלד, אבער עס האט גארנישט געהאלפען. דאס קינד איז געבראכט געווארען באלד צומארגענס אין קלויסטער און אפגע'שמד'ט געווארען פאר א קריסט, און יעדע פערבינדונג מיט'ן יודענטום און מיט די יודישע עלטערען איז ערקלערט געווארען פאר איבערגעריסען אויף אייביג. און זיין נאמען איז געביטען געווארען פון אלחנן אויף אראם.

אראם-אלחנן האט די ערשטע צייט זעהר פיל געוויינט און געבענקט נאך זיינע עלטערען, אבער די נאנעס האבען געטאן אלץ וואס איז נאר מעגליך געווען, איהם צו בערוהיגען, געגעבען איהם פיל שפילצייג און איהם זעהר פריינדליך בעהאנדעלט, ביז ער איז געווארען צוגעבונדען צו זיי און האט פערגעסען אן זיינע עלטערען.

ווען ער איז עלטער געווארען, האט ער גע-לערנט אין דעם דארטיגען סעמינאר פאר גלחים און צו זיבעצען יאהר האט ער שוין דעם סעמינאר געהאט בעענדיגט מיט גרויסע אויסצייכענונגען און איז אנערקענט געווארען אלס גלח.

אין יענער צייט זענען משומדים געווען זעהר בעליבט ביי דער קירך. יעדען משומד, וואס די קירך האט צוגעקראגען, האט געהייסען, אז מען האט ארויסגעריסען נאך א ציגעל פון יודענטום, די משומדים האט מען גוט בעהאנדעלט און מען האט זיי געגעבען א געלעגענהייט און א מעגליכקייט צו שטייגען.

דאס איז אויך געשעהן מיט אראם-אלחנ'ן. אזוי ווי דער סעמינאר פאר גלחים האט געוואוסט, אז ער שטאמט פון יודען, האט מען איהם בע-שטימט, באלד נאכדעם ווי ער האט געענדיגט, פאר א גלח איבער א גרויסער שטאט. ער האט זיך דארט אויסגעצייכענט און ער איז דערנאך בעשטימט געווארען פאר א קאנאניק. שפעטער איז ער געשטי-גען צו דעם הויכען אמט פון א בישאף און עס האט גאר נישט לאנג גענומען און ער איז בעשטימט געווארען אלס ארצבישאף.

ער איז געווארען זעהר א חשוב'ער מענש אין דער קריסטליכער וועלט. רוים האט איהם אפט איינגעלאדען צו קומען אהין פאר פאליטישע בע-ראטונגען און ער האט פערבראכט דארט אין וואַ-טיקאן אין דער סוויטע פון דעם פאפסט און די קארדינאלען, וואו ער האט זיך זעהר בעליבט גע-מאכט.

איינמאל, בעת א בעזוך אין רוים, האט דער פאפסט גריגארי דער זיבעטער ארויסגעוויזען זעהר פיל פריינטשאפט צו איהם און האט מיט איהם פער-בראכט עטליכע טעג כסדר. אין דעם לעצטען טאג פון זיין אויפהאלט אין רוים, ווי ער געקומען צום פאפסט זיך געזעגענען מיט איהם. דער פאפסט גריגארי האט אויסגעשטרעקט צו איהם ביידע הענט און געזאגט:

— ערצבישאף, איהר בלייבט דא מיט מיר. איך בעשטים איך פאר קארדינאל און פאר מיין פער-זענליכען סעקרעטאר.

פאר אדאמ'ן איז דאס געווען א גרויסע איבער-ראשונג, ווייל ער איז נאך געווען גאר יונג, און אנהויב פון די דרייסיגער יאהרען, און אפילו צו זיין ערצבישאף איז געווען א גרויסע זאך אין אזעלכע יונגע יאהרען, נאך דערצו צו ווערען בעשטימט אלס קארדינאל און אלס פערזענליכער סעקרעטאר פון פאפסט, וואס עס רעכענט זיך פאר דעם גרעסטען כבוד אין דער קריסטליכער וועלט, און ער האט געדאנקט דעם פאפסט פאר דעם גרויסען כבוד, וואס ער האט איהם צוגעטיילט.

דעם פאפסט'ס ווארט איז א בעפעהל, באלד איז א נייעס בעקאנט געמאכט געווארען און וואטי-קאן, אז ערצבישאף אדאם איז דערהויבען געווארען צו זיין קארדינאל און צו טראגען די ספעציעלע קליידער, וואס די קארדינאלען פלעגען דעמאלט טראגען, און אויך צו זיין דער פערזענליכער סעקרע-טאר פון פאפסט גריגארי דעם זיבעטען.

(ווייטער מארגען).

פאטער צווינגט זיין טאכטער צו אויסגעלאסענקייט

טראגישער סוף פון א געוועזענעם אינדוסטריעלער אין ווילנער קאנט

די טעג האט די ווילנער זיטען=פאליציי פער־האלטען א געוויסען א. ל. א געוועזענעם פערמעגליכען אינדוסטריעלער פון ווילנער קאנט, וועלכער איז אנגעקלאגט געווארען אין פייניגען זיין טאכטער און צווינגען איהר צו אויסגעלאסענקייט.

שווערע לעבענס=טראגעדיע

א. ל. האט איבערגעלעבט א שווערע טראגעדיע. מיט עטליכע יאהר צוריק, האט ער אונטערן איינפלוס פון זיין פרוי, וועלכע איז דערנאך אוועק פון איהם צו א קריסטליכען געליבטען, אונטערגעצונדען זיין פאבריק מיט'ן צוועק צו בעקומען די אסעקוראציע.

דאס אסעקוראציע=געלד האט ער אבער נישט בעקומען, מחמת די אונטערזוכונג איז דעמאסקירט געווארען, זיין פרוי איז פון איהם אנטלאפען איבערלאזענדיג אויף זיינע הענד א מיידעלע פון א יאהר צוועלף.

א. ל. איז ארעסטירט און איינגעזעצט געווארען אין טורמע.

דאס געריכט האט איהם פערמשפט אויף 6 יאהר שווערע תפיסה.

א געוועזענער מענש

ארויסגעהענדיג פון טורמע האט זיך א. ל. בעפונען אין אנ'אויסגעאנגסלאזער לאגע.

קיין קיבים האט ער נישט געהאט און וואס איז געווארען מיט זיין איינציגע טאכטער האט ער אויך נישט געוואוסט. ער האט גענומען בעטלען אין די גאסען און טרינקען.

ער איז געזונקען אלץ נידריקער ביז ער איז געמשפט געווארען פאר א גנבה, און שפעטער געווארען א שכן אין דעם אזוי־גערופענעם „צירק" אויף פאלאצקער גאס 4.

די בעגעגעניש מיט זיין טאכטער

מיט א יאהר צוריק האט ל. גאנץ צופעליג געטראפען אין ווילנע זיין טאכטער נאדיע, וועלכע איז דערוואקסען אויסגעוואקסען א שעהן מיידעל, האט אביסעל פערדינט און געהאט א צימער.

זי האט אריינגענומען דעם טאטען צו זיך. ל. האט געקענט אנהויבען א שטילען און בעשיידען לעבען.

ער איז שוין אבער געווען צו שטארק פערדארבען; אהן בראנפען האט ער נישט געקענט אויסקומען, ער האט געפאדערט ביי זיין טאכטער געלד אויף בראנפען.

איינמאל האט ער געבראכט צו איהר אין צימער א גאסט און געצוואונגען איהר זי זאל זיך איהם אפגעבען.

פון דאן אן האט ער איהר אפט צוגעשטעלט געסט צוגעמענדיג דאס געלד פאר זיך אויף בראנפען.

די זיטען-פאליציי האט בעקומען ווענען דעם פערטרויליכע אינפארמאציעס, און האט פערהאלטען נאדיע'ן ל. פאר טרייבען נישט-פעררעגיסטרירי-טערהייט פראסטיטוציע.

דאס אומגליקליכע מיידעל האט בעת'ן פער-הער דערצעהלט איהר טראגעדיע.

אויף דעם סמך האט די געריכטליכע אויס=פארשונגס-מאכט פעראָרדענט צו ארעסטירען ל-ן. וועלכער איז איינגעזעצט געווארען אין תפיסה.

פון יודישען טעאטער

אין „פילהארמאניע"

היינט, מאנטאג, 9 אווענד ווערט געשפילט די „איבּיגע כלה" צו טאפעלטע פרייזען מיט וויערא קאניעווסקא און פאול ברייטמאן אין די הויפט־ראלען.

אין די נאָהענטסטע טעג קומט פאר די פרעמיערע פון ביהוב־רפפארטואַזש „דע־ארטיסטיל" מיט קאניעווסקא און ברייטמאן אין די הויפט ראלען.

Dr.
Wołkowyski
4 ציגעל-גאס 4, טעל. 216-90
נעהמט אן איז הויט- און ווענערישע קראנקהייטען, מענער-שוואכע
אויפנאהם-שעה'ן פון 8–1 מיטאג און 5–9 אווענד.

„KAWALKADA"
Clive Brook, Diana Genard, Herbert Mundin
היינט
גרויסע פרעמיערע!
Frank Lloyd פרעכטיגער פילם רעזשי
פילם, וועגען וועלכען ס'רעדט די גאנצע וועלט. פילם, וועגען וועלכען ס'וועלען רעדען 3 דורות. — אין די הויפטראלען:
אויסער'ן פראגראם: קלאנג-צייטונג. אנהייב פון די סעאנסען אין געוו. טעג 4.30 נאכמיטאג, שבת און זונטאג 12 א זייגער בייטאג.

קלאנג-קינא
CAPITOL
זאוואדזקא 16

Dr. med. I. Gajst
האט זיך איבערגעצויגען אויף
זגערזשער 40, טעל. 119-45
נעמט אן פון 10 ביז 11 און פון 5–6 אוו.

קליינע אנאנסען
1 זלאטי
אנאנאס ביז 15 הערמער

פרייע פאסטענס

ס'ווערט געזוכט א קוואליפיצירטער שטריקער - ארבייטער אויף אנ'אומלעג=מאשין. צו ערפאהרען פילסודסקיעגא 22, רעכטע אפיצינע, 2. שט., וו. 35. 479

עס ווערט געזוכט א נייהער צו א קאמאשען-שטעפער. צו ערפאהרען בושעזשינער 15, רעכטע אפיצינע, 3. שטאק, 422 גרינשטיין.

פערשידענעס

נאך 2 מיליאן איילט יעדער אין דער קאלעקטור KURT WYTRZYC Łódź, Piotrkowska 141, tel. 163-49 אויסוועררטיגע שיקען מיר ארויס לאסען נאכ'ן איינצאהלען אויף P.K.O. 68426

קאמוניקאט. מיר מאכען בעקאנט די חשוב'ע קליענטען, אז מיר פערקויפען עלעקטרישע זשארובקעס צום סענסאציאנעלען פרייז פון 75 גר. פאר שטיק. פערקויפס-שטעלע ווסכאדניא 20, פראנט בעוועלב.

איך זוך א שותף מיט 5000 זל. צו א גוט-איינגעפיהרטע פאבריק פון ערשטען געברויכס-ארטיקעל. א זיכער געשעפט. - אפערטען אונטער „5000" אין אדמינ.

א גוט-איינגעפיהרט פאבריקאציאנס געשעפט, געזיכערטע עקזיסטענץ, אבצוטרעטען צוליב אבריזען נאך פאלעסטינא. אפערטען אונטער „3000" אין אדמינ.

אכטונג, צייטונגס-פערקויפער! נעכטען האט מען מיר פון מיין צייטונגס-שטעל ארויסגעגנב'עט א פעקל חירה. איך בעט דאס נישט צו קויפען. ארקא

ZASTRZYKI
OPATRUNKI
DYŻURY
Dyplom siostra-pielęgniarka
Róża Becakówna
Łódź, ul. Andrzeja 7, tel. 248-31.

Dr. med.
B. Robinzon
אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 131-86.
נעהמט אן פון 3–4 נאכמיטאג און פון 7–8 אווענד.

Dr
Wajnberg
ספעצ. פון לונגען, הארץ און סקלעראָזי-קראנקהייטען
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9–10 פריה, 3–4, 8–9 אוו.

Dr. med.
Haltrecht
ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
נעמט אן פון 8—1 מיטאג און פון 5—9 אוונט. זונטאג פון 10—1 בטאג.
אלע ארט אנאליזען.
פאר ארבייטסלאזע לעמשניצע-פרייזן!

אויגען - קליניק
מיט שטענדיגע בעטען פון
Dr. B. Donchin
פיעטריקאווער 90, טעלעפ. 221-72
נעהמט אן שטענדיגע אויגען - קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטארישעס פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אווענד.

Dr. med.
Ignacy Grynberg
ספעצ. פאר אינערליכע קראנקהייטען
צעגעלניאנא 17, טעל. 174-15
נעמט אן פון 6 ביז 7 אוונט.

Warszawskie
TOWARZYSTWO POŻYCZKOWE NA ZASTAW RUCHOMOŚCI SPÓŁKA AKCYJNA
(LOMBARD)
zawiadamia, że w dniu 21 lutego 1934 roku i dni następnych od godziny 10-ej rano odbywać się będzie LICYTACJA przy ul. Zachodniej Nr. 31 w Łodzi, zastawów nieprolongowanych we właściwym terminie. Numerów zastawów, podlegających sprzedaży, ogłoszone będą w „Kurjerze Łódzkim" w dniu 11 lutego 1934 r. w numerze 40 i wywieszone w biurze.
Zastawy niesprzedane na licytacji w pierwszym terminie sprzedane będą w drugim terminie, począwszy od dnia 28 lutego 1934 r.
Procenty należy wpłacać przed dniem 15 lutego 1934 r., gdyż po tym terminie zastawcy dopłacą koszty probierni państwowej za ceehowanie prób i za ogłoszenia. 419

Dr. med.
M. JAKOBSON
כירורג
געוועזענער אסיסטענט אויף K. Ch. קליניק ווארשא
Spec. Chirurgja Kostna
(צובראכענע און אויסגעלענקטע ביינער)
D-ra STERLINGA 22
telefon 174-42. (נאווא-מארנאווא)

Dr. med. Niewiażski
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו. זונטאג און יום-טוב פון 9—1 פארמיטאג. בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען

כירורגישער קאבינעט
Dra med.
M. Kantor
איז געווארען איבערגעטראגען אויף זשעלאנא 5
טעל. 112-22
נעהמט אן פון 1–3 און פון 6–8 אוו.
לעמשניצע-פרייזען.

כירורגישער קאבינעט
D. med.
J. Szreiber
געפינט זיך יעצט אויף
Narutowicza 9 tel. 122-95
אפעראציעס, אפאטרינקעס, הילדע זשילאקעס א.א.וו.
נעמט אן פון 2 ביז 3 און פון 7 ביז 8.30 אוו.
לעמשניצע-פרייזען.

LECZNICA
chorób
uszu, nosa i gardła
מיט שטענדיגע בעטען
עס ארדינירען די דאקטוירים:
Dr. IMICH, Dr. WOŁYŃSKI
PIOTRKOWSKA 55
fr. I p., tel. 174-74.

זיכערע הילף און א רפואה!
אהן אפעראציע, אהן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פער-גיסונג פאר קראנקע אויף ברוכען, פאר מענער, פרויען און קינדער, פערשידענע קאליקעס און נויט, פאר הויקערס אהן פיס.

פערלאזט נישט די קראנקהייט, ווייל דער ווינקעל-ברוך ווערט גרויס ווי א מענשען-קאפ, און עס פאלט אריין אין דעם פיס און דער קראנקער איז א גרויסער סכנה, דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער ברענענדיג און שטערבליך. ספעציעלע גומענע הייל-באנדאזשען בעזונדערע: זיכער דעם שווערסטען ברוך, אויך פאר הויקערס, לייטונגען ספעציעלע הייל-גארטען און אפאראטען פאר פערקרומטע פיס און פלאטפיס, ווי אויך קינסטליכע גומענע פיס. עמפפאנגס טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אווענד.

אכטונג!
זייט דעם ערשטען אכטאבער ד. י. ווערען אלע קראנקע אין מיין ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט נור פון מיר פערזענליך בעהאנדעלט.

איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט
Specialist Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped
פון לעמבערג
Łódź, Wólczańska 10, tel. 221-77, front, parter.
מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע.

הערצליכען דאנק!
היערמיט דריק אויס מיט גרויס צופרידענהייט מיין הערצליכסטען דאנק און אנערקענונג דעם בעוואוסטען און איינציגען ספעציאליסט ארטאפעד דיר. י. ראפאפארט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10 (פראנט פארטער) פאר זיין וואונדערבארע הײלונג און באמת ערנסטע מיה. האט ער האט אן מיר צוגעשטעלט און ענדליך מיך בעפרייט פון מיין זעהר שווערען ברוך-ליידען און זעהר פיל גרויסע שמערצען, וואס איך האב א סך יאהרען געליטען. אהן שום אפעראציע, אהן מעסער, און אהן בלוט נאר א דאנק זיין רואיגע און זעהר ריכטיגע ארטאפעדישע הייסטעטשאפט, האט ער מיר שנעל און ערפאלגרייך געראטעוועט פון זעהר א שווערען פאל. וועלכעס מ'האט מיר געדראהט איבערצודרעהען די קישקעס. הײנט, נאך זיין מיר אנגעלעגטען אויסגעצייכנטען ארטאפעדער הייל-באנדאזש האט ער אין מיין פאל באמת א גרויס וואונדער בעוויזען, ווייל ער האט פשוט מיך געמאכט פאר א פולשטענדיג געזונדען מענש און איך פיהל מיך א דאנק זיי גרויסע ספעציאליטעט ווי אמבעסטען, פאר וועלכען א ך בלייב איהם אייביג דאנקבאר און עמפפעהל אלע אויף ברוכליידענדע זעהר גערן.
מיט אכטונג
לאדז 1934. אברהם מאמעלנארז, לאדז, זגיערסקא 44.

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה

פאר'ן טעקסט — . פרייטאג און ערב־יו"ט — 24 גר.	אין דער ווייטער שפאלטען		
אין טעקסט — 40	68 —		4
נאכ'ן טעקסט — 12	18 —		

אויסער דער שטאדט 50 פראצ. טייערער, אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

נעקראלאגען — 20 גר. א מ/מ (אין דער ווייטער שפאלטען) קליינע אנאנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע ווארט — 10 גר.

אבאנאמענטס-פרייז:
אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט צושטעלען א היים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא — 1 דאל.

די רעדאקציע בעהאלט זיך דאס רעכט צו פערקירצען און איבערצוארבייטען די פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדריקען די אנאנס אדער צוריקצובעצאהלען פאר דעם אנאנס

פאר'ן אינהאלט און טעקסט פון די אנאנסען איז די רעדאקציע נישט פעראנטווארטליך. די אדמינ. איז אפען בייטאג און ביינאכט

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman